

№ 66.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Benedykta Op.
Niedz. św. Katarzyny.
Pon. św. Katarzyny Kr.
Wt. św. Marka.
Sr. Zwiast. N. M. P.
Czw. św. Ludgera B.
Piąt. św. Jana Dam.

Wschód słońca godz. 6 m. 05
Zachód słońca godz. 6 m. 12
Dług dnia godz. 12 m. 09
Przybyło d. godz. 4 m. 35

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 76

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja.

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefonu № 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sobota, dnia 21 marca 1914 roku.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-cj po południu.

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dniu świątecznym, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

PRZECHOWYWANIE MEBLI
PRZEPROWADZKI „WISPA” i OPAKOWANIA
SKŁADY WŁASNE UDZIELANIE POŻYGEK
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 69 TEL. 28-90 WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 104 TEL. 88-66

Teatr Polski 30 marca wieczorem „Przerwana wycieczka” FURLANA
1 kwietnia po poł. „Baśń o królowej Róży” BALET.
Cegielniana 63. 1183

Oddawna egzystujący magazyn
Jubilersko - zegarmistrzowski
A. Duszke
Warszawa, Marszałkowska 102, tel. 105-39
poleca wielki wybór zegarków oraz wyrobów złotych i brylantowych. 3845
Uwaga! Kupuję złoto, srebro, brylanty i kwiaty lombardowe i płacę dobre ceny.
Marszałkowska 102.

WŁ. JANISZEWSKA
Przejazd № 16 (naprzeciw placu „Cyklistów”).
Polecam dla Szan. Pań i Panów
Galanterię Damską i Męską.
Na zbliżający się sezon i święta Wielkanocne sklep zaopatrzone w różne rzeczy galanteryjne.
CENY PRZYSTĘPNE

Koszule męskie i krawaty
W DOBRYM GATUNKU.
GUSTOWNE BLUZKI
Z WŁASNEJ PRACOWNI.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych
D-rów Falka, Golca i Jelnickiego
ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-31.
Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólna sala) i przy Rhodniach. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8-9 rano, 11-12, w południe i 7-8, wieczorem w niedziele i święta od 8-10 rano i od 12-1, po południu coentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 451

Kazimierz Ossowski, inżynier,
Obronca PATENTOWY.
PETERSBURG — Wozniesiński Prospekt № 20.
BERLIN — Potsdamerstr. № 6.

Zapisy do
Szkoły Akuszerek
przyjmuje kancelarya
SANATORYUM „UNITAS”, Pusta 11g.
od godz. 7 — 8 wieczorem. 1281

Letnisko. 1151
Pan Józef, bawiący z rodziną na letniku, niespodziewanie powrócił do Warszawy.
Na ulicy spotkał przyjaciela, który powitał go ze zdziwieniem.
— Jaki? — rzekł — miałeś siedzieć na letniku do jesieni, a powracasz w środku lata? Czy ci powietrze nie służyło?
— Powietrze dobre, owszem, lasy, woda, tego uważasz... ale...
— Ale co?
— Ale wyczerpał mi się cały zapas koniaku Szastowa, a bez tego najlepsze letnisko nic nie warte.

P. P. Prenumeratorów prosimy przy płaceniu prenumeraty żądać obowiązkowo kwitów, gdyż powoływanie się na zapłacenie bez kwitu uwzględniane nie będzie.
Administracja „Rozwoju”.

PAPIEROSY
REKORD
10 SZT. 6 K.
POLECA TAB. FABR.
B. POLAKIEWICZ
w WARSZAWIE
1009

Zatwierdzone przez władze
Biuro buchalteryjne
H. Hertzberg i St. Lipiński
Łódź, ul. Mikołajewska 31, tel. 18-47
zakłada i prowadzi księgi handlowe, sporządza bilanse, dokonywa kontroli i ekspertyz. 677
Znakomity środek odżywczy
KEFIR ZYCKIEGO
nagrodzony trzema złotymi medalami i jednym srebrnym
poleca **Apteka W. DANIELECKIEGO.**
Łódź, Piotrkowska 127, tel. 12-95. 4203

ZAPYTANIA
o powinności wojskowej
podług ostatniej ustawy najnowszych wyjaśnień Senatu, Ministrów, Głównego Sztabu i wogóle podług wszystkich rozporządzeń prawodawczych od r. 1874 do 1914 przyjmuje interesantów rano od 8-11 i od 2-9 wiecz. 860
Druga 77. Adwokat **N. WEJNBERG.**

5000 drzewek owocowych i parkowych
do sprzedania ul. Piotrkowska 85. Zamakładam ogrody, robię plany, przerabiam stare od cen najniższych. 534
L. KOŁACZKOWSKI.

Teatr Polski „GWIAZDA“ ostatni występ J. Leszczyńskiego

Cegielniana 63.

Jutro popoł. „Przebudzenie się wiosny”.

Jutro wieczór „ORLE”.

BI-BA-BO

Benefis Ursteina

DZIS

JUTRO

„Wesoły podwieczorek”

SAVOY.

Teatr „MINIATURE”

Cegielniana 34. Telef. 35-23. Od soboty dnia 21 marca r. b. nowy program „**Make Linder Omanja**“ farsa w 1 akcie. Tango brazylijskie. „**Dziewczyna sprzedająca kwiaty**“ opera „**Quotlibet**“ w 2-ach aktach i część koncertowo-kabaretowa. We wtorek, dnia 24-marca r. bież. **benefis Wacława Kalicińskiego** ulubieńca Łódzkiej Publiczności. 1024

Bezpośrednie stosunki.

Właściciel domu handlowego importu kawy, posiadającego w Łodzi dwie filie przy ul. Piotrkowskiej pod nr. nr. 13 i 317, p. Wiktor Matyjewicz powrócił niedawno z Brazylii, gdzie jeździł w celu nawiązania bezpośrednich stosunków z plantatorami kawy.

Brazylia jest krajem niezwykle urodzajnym, produkującym na wielką skalę kilka artykułów codziennej potrzeby, jako to: kawę, kakao, kaczuk, drzewo barwierskie i t. d.

Kawa brazylijska przychodzi do nas przez importerów londyńskich, antwerpskich i hamburskich, obciążona wysokimi kosztami za pośrednictwo. Sprowadzona zaś bezpośrednio od plantatorów będzie znacznie tańszą i lepszą.

Brazylia jest krajem hojnie uposażonym od przyrody... Posiada glebę urodzajną, na której rodzi się wszystko szybko i obficie — a niektóre produkty rolne dają zbiory po 2—3 razy rocznie. Ludność brazylijska wynosi już obecnie około 20 milionów, przeważnie ludzi zamożnych.

Przemysł za to jest tam bardzo słabo rozwinięty i większość jego produkcji sprowadzana bywa z Europy i Ameryki Północnej. Głównymi dostawcami wytworów przemysłu jest Anglia, Niemcy i Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Następnie idą Francja, Włochy, Portugalia i t. d.

Z Polski dotychczas wysyłane są do Brazylii ołówki firmy Stanisław Majewski w Warszawie i cieszą się tam dużym zbytem. Idą też tam w niewielkiej ilości mydła toaletowe.

Rosja wogóle nie ma stosunków handlowych z Brazylią, nawet moneta rosyjska nie jest tam znaną i nie notują jej kursu w tamtejszych cedułach giełdowych. Kurs na ruble kalkuluje się przy pomocy innych monet europejskich (franków, marek, funtów szterlingów).

Produkty brazylijskie spotrzebowujemy w dużej ilości, natomiast posiadamy artykuły, które możnaby z korzyścią wysyłać do Brazylii, jako to: chmiel słód, cement, likiery, mydło toaletowe, ołówki, wyroby graficzne, karty pocztowe i t. d.

Podróż p. Matyjewicza w interesach handlowych do Brazylii jest pierwszym wypadkiem, że kupiec polski wyjechał w obce dalekie nawet strony dla nawiązania bezpośrednich stosunków z wytwórcami. Może za tym przykładem pójdą i inni i wytworzy się nowy rodzaj pracy, spełniany przez Polaków; pośrednictwo handlowe na wielką skalę.

Placówka to dla rozwoju handlu polskiego niezmiernie ważna, dotychczas nie zajęta przez Polaków.

Pośrednikami handlowymi pomiędzy naszym wytwórcą a kupcem zwłaszcza w obcych stronach są przeważnie Żydzi, rzadziej Niemcy.

Tymczasem o utrwaleniu i prawidłowym rozwoju handlu polskiego wówczas dopiero może być mowa, kiedy sami zajmieni wszystkie postępniki, wiodące od kupca detalisty aż do wytwórcy artykułów, będących przedmiotem naszego handlu.

Stan. Łap.

Postępy katolicyzmu.

Liczy statystyczne są natury problematycznej, ale często uderzają w sedno sprawy. Stąd

wolno w ich zwierciadle zastanowić się nad rozwojem katolicyzmu w ciągu ostatniego stulecia. Jeden rzut oka wystarczy, aby się przekonać o olbrzymim rozwoju Kościoła katolickiego w ostatniej dobie.

Katolicycy liczyli:

	w roku 1800	w roku 1900
w Anglii	120,000 dusz	2,180,000 dusz
„ Holandyi	300,000 „	1,822,000 „
„ Danii	? „	2,940 „
„ Szwecyi	? „	2,500 „
„ Norwegii	? „	2,500 „
„ Rumunii	16,000 „	150,000 „
„ Bośni	25,000 „	398,000 „
„ Bułgaryi	1,300 „	20,000 „
„ Serbii	6,000 „	20,000 „
„ Grecyi	15,000 „	44,000 „

W Rosyi wróciło w latach 1905 — 1909 około 230,000 prawosławnych na łono Kościoła katolickiego. Autor statystyki Lefranc oznaczył w tem liczbę nawróceń polskich — należy naturalnie rozumieć byłych unitów po wojnie japońskiej — na 168,000. W Turcji podniosła się liczba nawróceń w latach 1901 — 1906 do 24,000.

Zdobyczy dla Kościoła liczymy w Afryce 850,000 dusz, w Azji 4,800,000. Na wyspie Cejlon wzrosła liczba katolików w ostatnich 25 latach z 117,000 do 200,000. W Indjach doszli katolicy do liczby jednego miliona. W Chinach wynosiła liczba katolików w roku 1800 dusz 200,000, dziś doszła do 1,071,290, nie licząc w tem 424,000 katechumenów. Przy spisie ludności w Japonii w r. 1911 wpisało się katolików 148,523.

W Brazylii wynosi liczba katolików 1,445,000, w Patagonii 27,000, w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki przekroczone już 22,500,000, w Kanadzie jest katolików 2,350,000.

W Australii w r. 1820 prawie nie było katolików, a przynajmniej ich nie znano; dziś wynosi ich liczba 1,160,000. Po wyspach Oceanu Spokojnego jest rozsianych katolików 25,000, a w Nowej Zelandyi jest ich rozmieszczonych 108,000; podczas kiedy w r. 1830 katolicyzmu tam prawie nie znano.

Hakata i sprawy kościelne w Niemczech.

Coraz obficie nadchodzące wiadomości z Berlina wyjaśniają, że właściwymi sprawcami zajęć w kościele św. Pawła byli hakatyści. Przyznał to oficjalnie zarząd kościoła, ogłosiwszy komunikat, w którym stwierdza, że od naczelnego prezydium prowincyi brandenburskiej otrzymał zakaz dopuszczenia dzieci do Komunii św. (!)

„Kurier Poznański” ogłasza obszerny wywiad z OO. Dominikanami, zarządzającymi kościołem św. Pawła, który rzuca charakterystyczne światło na całą sprawę. Przysteczamy kilka wyjątków.

Na zapytanie, czy już przed kilku laty były podobne trudności, odpowiedział ksiądz:

„Prawda — jestem dziś nawet jedynym, który owe czasy pamięta. Wtedy dzieci przygotowała nauczycielka prywatna. Ojciec Idzi wtedy tę rzecz zrobił, wygłosił nawet kazanie, ale w niem nic nie wspominał o pierwszej komunii dzieci.

Krotko potem delegat biskupi, ks. Kleinei-

dam, przysłał na listm do wiadomości od naczelnego prezesa prowincyi brandenburskiej, w którym tenże użalał się, że pomnaża się w naszym kościele liczbę nabożeństw polskich, tak samo w kościele św. Piusa i gdzieindziej.

Wówczas O. Idzi mógł się usprawiedliwić, bo żadnego nabożeństwa nie było, a kazania o kolicznościowego też nie wygłosił. Później denuncyowano nas z tej samej przyczyny, ponieważ parafianie polscy na własną rękę śpiewali „Drogę krzyżową” w kościele. Tym razem zapytaliśmy kilka razy ks. delegata biskupiego, jak mamy postąpić. I surowo nam zabronił uroczyste te polskie dzieci dopuszczać do Komunii świętej.

Na naukę polską do sakramentów nie wolno nam było pozwalać. Odniosłem wrażenie, że ten nakaz pochodzi od rządu, względnie od władzy biskupiej. Gdyby dziecko dziś przybyło z prowincyi i nie umiało po niemiecku, byłoby to co innego”.

Wywiad kończy się następującymi wrażeniami.

Z całej rozmowy odniosłem wrażenie, że Dominikanie z obawy przed sądem świeckim nie dopuścili działwy do Komunii św. Istnieje widocznie porozumienie pomiędzy wrocławską władzą biskupią a rządem co do nauczania dzieci do sakramentów świętych. W rozmowie nazwałem to mieszaniam się rządu do wewnętrzne-go życia kościelnego.

Dominikanie przyznali to także, ale oświadczyli, że oni muszą być posłuszni przełożonej władzy kościelnej. Posłowie w sejmie pruskim mogą przeciwko tym uroszczeniom rządu wystąpić.

— „Jesteśmy tutaj tylko tolerowani — oświadczył jeden z księży — i mogą nas każdej chwili wyrzucić. Czyby było wówczas lepiej? Ty-siące katolików pozostałyby bez opieki duchow-nej”.

Jak stwierdza polskie biuro korespondencyjne, księża niemieccy ubolewają bardzo nad za-wezwaniem policji do kościoła i nad całym zaj-ściem. Sądzę że Dominikanie powinni byli udzielić dzie ciom Komunii, bo białe szaty, świece i wieńce bynajmniej nie nadają owej Komunii cha-rakterem uroczystej Komunii św. gromadnej. Są-dzę że Dominikanie działali z bojaźnią przed rzą-dem i głęboko ubolewają nad mieszaniam się rządu w wewnętrzne sprawy kościelne.

Jeden z postów centrowych wyraził zapatry-wanie, że przeciwko mieszaniam się rządu zaleca-łoby się wniesienie interpelacji w Sejmie, lecz postówie polscy prawdopodobnie nie uzyskaliby potrzebnych podpisów, bo Centrum nie zechce podpisać takiej interpelacji, która niezawodnie skompromitowałaby także władzę duchowną, bo wykazałoby się, że zmarły kardynał Kopp po-robził rządowi ustępstwa, do których bynajmniej jako biskup katolicki nie był uprawniony.

Przy tej sposobności warto przypomnieć, że zmarły ksiądz kardynał Kopp przy budowie róż-nych kościołów w Brandenburgii zobowiązał się wobec rządu, że w kościołach tych nie będzie nabożeństw i kazań polskich. Tak stało się na-przykład w kościele w Königswusterhausen. Nad-mienić zresztą wypada, że podobne ustępstwa rządowi poczynił zmarły kardynał Kopp i w in-nych częściach dycezyi wrocławskiej, szczegól-nie na Górnym Ślązku.

Statystyka ludności polskiej.

Berlińska „Germania” podaje obszerną sta-tystykę ludności polskiej na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i na emigracji. Organ ten zwraca na wstępie uwagę, że nie jest rzeczą łatwą podać zupełnie ścisłą liczbę Polaków, gdyż Pol-ska nie tworzy państwa samodzielnego i dlatego trzeba dla obliczenia ludności polskiej posługi-wać się urzędowymi statystykami państw inter-esowanych, a te zestawienia urzędowe, mają wyraźną tendencję zmniejszania, o ile można, liczby istniejących Polaków.

Postępując za źródłami urzędowymi otrzy-mujemy następujące liczby:

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić, iż z dniem 18-go Lutego 1914 r. zamiast p. **Zygmunta Jezierskiego**, inżyniera, fabrykę naszą na okrąg Łódzki reprezentują

pp. „**B. GÓRECKI i M. WOLSKI, inż.**“ w Łodzi, ul. Karola № 6
i do powyższej firmy uprzejmie prosimy zwracać się nadal z łaskawymi zapytaniami i zleceniami dla nas.

**Towarzystwo Fabryki Machin i Odlewów
K. RUDZKI i S-ka.**

1065

	1910	1900	1890
Prusy	4,014,221	3,470,000	3,025,587
Austria	4,967,984	4,252,483	
Rosya	11,000,000	8,288,217	
Reszta Europy	1,100,000		
Stany Zjednoczone	2,900,000		
Inne części świata	400,000		
razem	24,411,205	polaków.	

Z tych 24 1/2 miliona zamieszkuje 19 milionów geograficzną Polskę na przestrzeni 250,330 kilometrów kwadratowych, z których 42,179 kilometrów kwadr. przypada na zabór pruski, 80,832 na zabór austriacki, a 127,319 na zabór rosyjski.

W Królestwie Polskiem wykazuje urzędowa statystyka rosyjska na 1909 r. 9,001,344 polaków. W reszcie byłego państwa polskiego, wcielonej do Rosyi, wynosiła, według tej samej statystyki liczba polaków w r. 1909: na Białorusi i Litwie 633,182 (w rzeczy samej mieszka tam znacznie więcej polaków), w ruskich ziemiach (na Ukrainie, Wołyniu i Podolu) 801,790. A więc liczba polaków pod berłem rosyjskiem przedstawia się jak następuje:

Królestwo Polskie	9,001,349
Białoruś i Litwa (mn. więcej)	1,450,000
Ukraina, Wołyń, Podole	801,790
Reszta Rosyi (mniej więcej)	550,000
	11,803,139

Interesujące jest też zestawienie największych miast polskich. Liczą:

Warszawa	872,478	mieszkańców
Łódź	408,330	"
Lwów	206,113	"
Wilno	124,482	"
Poznań	156,681	"
Kraków	151,886	"
Sosnowiec	80,710	"
Częstochowa	68,525	"
Bytom	67,718	"
Lublin	65,870	"
Przemyśl	54,078	"
Brześć Lit.	53,224	"
Grodno	50,207	"
Kalisz	46,798	"
Toruń	46,627	"
Będzin	45,716	"
Kołomyja	42,676	"

Poza tem pokażna liczba polaków mieszka w miastach niepolskich. Pod tym względem

prym trzyma Chicago z 300,000 polaków, Nowy-Jork, Buffalo, Detroit liczą więcej niż po 50,000 mieszkańców polskiej narodowości, w Berlinie mieszka ich około 60,000 i t. d.

Zamykanie karczem.

Okólnik Ministra skarbu z 10 sierpnia 1913 roku nr. 2255 stanowi:

„Tytułem zmiany okólnika z d. 26 czerwca 1898 r. nr. 260, polecam zarządzającym opłatami akcyzowymi, by sporządzone z zachowaniem wymagań prawa uchwały gromad wiejskich, co do zakazu sprzedaży napojów wysokowych i co do zniesienia sklepów już istniejących, we wszystkich wypadkach uwzględniać, chociażby te dotyczyły miejscowości — względem których z mocy wspomnianego powyżej okólnika nr. 260 wypadałoby pozostawić je bez skutku.

Adw. Nowodworski podaje jak małą zapadła uchwały:

uchwały powinny zapaść na zebraniu w u-prawnionym komplecie, to jest bez wmięszania się osób postronnych, a przy udziale przynajmniej połowy osób, mających prawo uczestniczenia w zebraniu, za uchwałą oświadczyć się powinna większość głosów obecnych. Tekst uchwały opiewać powinien, że zebranie, odczuwając i rozumiejąc olbrzymie szkody, jakie przez ujęcie na zdrowiu, dobrobycie, szczęściu rodzinem, moralności i uczciwości mieszkańców, wyrządza społeczeństwu pijaństwo, uchwała zakazać zupełnie w miejscowości (gminie, wiosce lub osadzie N. N.) sprzedaży napojów wysokowych i uprasza naczelnika powiatu o przedstawienie tej uchwały komu należy, a p. gubernatora prosi o przychylenie się do zapadłej uchwały i jej wykonanie, do składania zaś w razie potrzeby wszelkich w tej sprawie pytań, wyjaśnień i skarg do wszystkich urzędników i urzędów, nie wyłączając Senatu Rządzącego, upoważnienia i obowiązując pełnomocników gminnych N. N. obu razem i każdego z osobna“.

Uchwały te tyczą się zarówno prywatnych sklepów, jak i monopolowych.

OBROŃCY LASÓW I OGRODÓW.

(Nadestane).

Zabiegi sekcji rozpowszechniania sztucznych gniazd przy Tow. opieki nad drzewostanem, dążące do zwiększenia liczby szpaków w okolicy Łodzi uwieńczone zostały pomyślnym wynikiem. Wypuszczone przed dwoma laty w lesie Rudy Pabianickiej, już powróciły w znaczniejszej liczbie do swych gniazd, umieszczonych w tym celu przez sekcję w ogrodzie „Tivoli“ nad stawami p. Stefańskiego.

Two opieki nad zwierzętami współdziała pracy sekcji. Za przykładem roku zeszłego zarząd T-wa nabył w sekcji kilkadziesiąt gniazd, które w tymże ogrodzie kazał rozwiesić.

Oprócz ogrodu „Tivoli“ szpaki zatrzymały się w rozwieszonych gniazdach i w innych działkach lasu Rudy Pabianickiej, mianowicie przy willach Juliusza Kindermana, Matwiejewa, Burno i w ogrodzie szkoły p. Jedrychowskiej. Szpaki również osiedliły się w Chojnach, w parku zakładu hydropatycznego i ogrodzie p.p. Wende i Zarske.

Szpak jest bardzo pożytecznym ptakiem. W lasach, gajach i ogrodach, które zamieszkuje, krociami zjada gąsienice drzewne; w ogrodzie warzywnym setkami i tysiącami pochłania ślimaki; w polu tępi pędraki, chrabaszczki; na pastwiskach niszczy owady dokuczające bydłu.

Siada nawet na grzbietach owiec, krów i świń i wydrubuje im robactwo. Towarzystwo opieki nad drzewostanem zanoszą prośbę do mieszkańców Rudy Pabianickiej i okolicznych, by otoczyli opieką troskliwą tak pożyteczne ptactwo, zabraniając chłopcom strzelać do ptaków z flowerów i nie pozwalając ptasznikom łapać ptaki w sidła. Szkodliwe takie jednostki, w myśl par. 375 ustawy rolniczej, należy wskazać sołtysowi, lub policyi, domagając się pociągnięcia winnego do odpowiedzialności sądowej.

Nadmieniamy, że prawo zabrania łowienia ptaków śpiewających i owadożerczych, a niszczenie gniazd wyjmowanie z nich piskląt i jajek karze aresztem od 1 do 3 dni (art. 467 Ustawy Rolniczej).

Sztuczne dziuple dla szpaków można nabywać po cenie kosztu w sekcji T-wa opieki nad drzewostanem Łódź, Chojny ul. Rzgowska 94, lub w Rudzie u p. Glasa dom wł. przy pierwszym przystanku.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Trochę o naszych doradcach i tanich technikach. — Domowa kanalizacja, bardzo niekosztowna. — Dużo wrzawy w mieście. — Dziwna decyzja jednej z naszych finansowych instytucyj. — Projekt uporządkowania Łodzi.

Do jednego z obywateli łódzkich przyszedł pan technik, urządzający tanie kanalizacje.

— Za 160 rubli zrobię wielką reformę i dam szanownemu panu dużo oszczędności. Pan zrobi „ładne“ parę tysięcy.

— No, no co z pana za dobrodziej.

— Dobrodziej, nie dobrodziej... ale, jak powiadam, to słowa dotrzymam. Pan inaczej postąpić nie możesz, gdyż masz takie maleńkie podwóreczko, że tu o biologicznym oczyszczeniu mowy być nie może. Ono potrzebuje dużo miejsca, a więc gdzie pan ten dół wykopie?

— Powiedz pan nareszcie, w czym pański tekst polega.

— Kopie pan zwykły dół, a na dnie zostawiasz otwory nie zamurowane ani cegłą ani cementem, można je nawet trochę pod posesję sąsiada skierować, wierząc w ziemi dziury.

W te otwory połowa wody z dołu wcieknie! Gospodarz porwał za kij, ale już pana „technika“ nie było.

Przeliczył się, trafił bowiem na człowieka.

który takich operacji nie robi, ale zrewidowawszy nasze doły kanalizacyjne ileżbyśmy mogli znaleźć podobnie zbudowanych!

Geszefcik pewny, boć przecież nigdy takiego dołu nie wybierają do dna, a potem, kłóży z komisji sanitarnej decydował się na zbadanie wewnątrz już zanieczyszczonego dołu. Zwracamy jednakże uwagę, że nie tylko doły biologiczne, ale i zwykłe powinny być oglądane, zanim zostaną przeznaczone do odpowiedniego użytku.

To są sprawy dotyczące geszefciarsko-handlowej strony naszego miejskiego życia, które kodeks karny karze. Są jednak i inne etyczne, na szczęście dla pewnej grupy ludzi nie podlegające kodeksowi.

W ubiegłych dwóch tygodniach szeroko mówiono o sprawie, dotyczącej jednej z finansowych instytucyj.

Otóż rzadko zbierająca się rada postanowiła dać znak życia o sobie, ograniczając ilość członków zarządu.

Rzecz wreszcie godna zupełnego uznania, gdyż rzeczywiście instytucji tej wystarczyło trzech członków zarządu, co też i ogólne zebranie potwierdziło.

Ta kwestya więc nie podlega krytyce, ale zato etyczna strona całej tej afery załatwiona została pod „zdechłym Medorkiem“.

Trzech członków zarządu pracowało w tem towarzystwie od samego założenia, z początku

przez 4 lata bezinteresownie, potem, gdy towarzystwo się rozwinęło, za opłatą. Otóż rada na wniosek jednego najmniej szcycącego się w naszym mieście mianem „solidnego“ uchwiliła, aby wynagrodzenie jednemu z członków zarządu obniżyć z 2000 rub. na 1000, zato dwóm innym podnieść o 2000 rubli.

Wszystko zrobiono w tym celu, aby zmniejszyć wydatki towarzystwa... Ciekawa logika, obciąć 1000, a dołożyć 2,000! Widocznie jednak nie chodziło o to. Wielkie działa wytoczono tym razem przeciwko członkowi, który zaznaczył swoje stanowisko odrębne, niezgodne z postępek (II) czasu!

Zrobiono to nie dla tego, aby konieczna była z punktu finansowego taka oszczędność, boć wtedy nie podwyższano by pensyi innym, ale dla tego, że ten członek był niewygodny widocznie dla pewnej grupy kredytorów.

W każdej instytucji poważnej i godnie szanującej swój honor, załatwionoby to inaczej. Powiedzianoby wprost zarządowi, że jest za liczny i usunięto by członka albo drogą losowania, albo wprost po upływie czasu, na który został powołany ów członek.

Postawienie w ten sposób kwestyi, jak ją postawiono w owem towarzystwie, równało się usunięciu członka zarządu, bo przecież nie wszyscy w Łodzi są bezczelni, którzyby nie

Z Przytułku noclegowego.

Na odbytem w tych dniach posiedzeniu komitetu Przytułku noclegowego chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności przy ul. Cmentarnej № 10 zatwierdzono regulamin Przytułku, który przesłany zostanie do policmajstra i komisarzy cyrkulowanych dla wydania odpowiednich rozporządzeń policyjnych.

Regulamin ten obejmuje następujących 10 paragrafów:

1. Do Przytułku noclegowego przyjmowane będą osoby biedne, bezdomne, wyznania chrześcijańskiego od godz. 6 do 10 wieczorem od października do marca i od 7 do 11 wieczorem od marca do października.

2. Każdy przy zapisie płaci 7 kop. i za okazaniem kwitu otrzymuje z kuchni kubek herbaty i pół funta chleba.

3. Nocującym niewolno przynosić pościeli.

4. Pieniądze i przedmioty wartościowe winny być zostawiane u dozorca; inaczej bowiem za zaginione przedmioty dozorca nie odpowiada.

5. Do Przytułku noclegowego niewolno przyjmować pijanych, chorych, takich, którzy już w Przytułku robili awantury, kradli i t. p. Kobiety, szerzące zgorzenie w Przytułku, również przyjmowane być nie powinny.

6. Osoby w Przytułku powinny zachować się spokojnie i przyzwoicie i powinny stosować się do rozporządzeń dozorca. Gra w karty i picie trunków, jak również przechodzenie z oddziału męskiego do żeńskiego lub naodwrot surowo wzbronione.

7. Nocujący wstawać winni w porze zimowej o godz. 7-ej, a w letniej o 6 rano i po umyciu się Przytułek opuścić, poczem dozorca winien zarządzić oczyszczenie i przewietrzenie sal i w dzień nikogo nie wpuszczać.

8. Dozorcy i służbie zaleca się ludzkie obchodzenie się z nocującymi, a nocującym przyzwoite zachowanie się i stosowanie do regulaminu.

9. Z zażaleniem na dozorcę należy zwracać się do członków komitetu.

10. O wszelkich zajściach nadzwyczajnych w Przytułku, jako to: śmierci, pobiciach, rewizji policyjnej, aresztowaniach i t. p. dozorca zawiadamia prezesa komitetu i sekretarza. (e)

O nową ulicę.

Ogromny ruch kołowy przeważnie ciężarowy panuje na ulicach Nowomiejskiej i stanowiącej jej przedłużenie ulicy Zgierskiej, a następnie Aleksandrowskiej.

Ruch ten, utrudniający przejazd pojazdom i

tramwajom, zwiększa się w porze letniej do tego stopnia, że często skutkiem nagromadzenia się wozów, dostawiających do miasta cegłę z cegielni zamiejskich, zostaje na pewien czas wstrzymany z powodu zbyt wąskiej ulicy.

Skutkiem takiego ruchu naprawa bruku na tych ulicach pochłania olbrzymie sumy.

By zaradzić złemu i skrócić komunikację dla dostawy cegły do miasta z cegielni, znajdujących się w Zubardziu, oraz przewozu towarów z fabryk znajdujących się w tej dzielnicy miasta do stacji towarowej kolei Kaliskiej, fabrykanci i właściciele cegielni zadeklarowali wybrukowanie drogi połowej prowadzącej od ulicy Aleksandrowskiej do dzielnicy miejskiej t. zw. Koziny i zbudowanie własnym kosztem mostu na rzece Łódce dla połączenia z ulicą Polną na Kozinach.

Właściciele zaś nieruchomości przy ul. Polnej zadeklarowali po 25 rb. na kupno kawałka prywatnego placu przy rzece Łódce dla połączenia z ul. Polną nowej drogi.

Gdyby nowa ulica ta była przeprowadzona, skierowanoby wtedy większość ruchu ciężarowego; Zubardź otrzymałaby krótszą o 3 wiorsty komunikację ze stacją Kaliską.

Doprowadzenie do skutku projektu tego wstrzymuje tylko obecnie brak dostatecznego funduszu na kupno pod ulicę placu prywatnego.

Sprawa ta ma być skierowana pod obrady zarządu miejskiego.

(e)

Księgozbiór „Wiedzy“.

(Artykuł nadesłany).

W ostatnich czasach księgozbiory Towarzystwa „Wiedza“, przy ulicy Piotrkowskiej № 103 i na Bałutach zostały zasilone przez zakup książek za kilkadziesiąt rubli oraz przez książki przysłane w darze przez p. Lemanów, p. Mosakowskiego i księgarnię M. Arcta, za co składamy im wyrazy wdzięczności.

Niech ta ofiara będzie zachętą dla innych, którzy od czasu do czasu nabywają książki do czytania i później bez pożytku trzymają je w mieszkaniu, gdy oddane do biblioteki są natychmiast chciwie czytane przez ludzi biednych i żywo przechodzą z rąk do rąk.

Pożądane są nie tylko powieści najnowsze, ale i klasyczne, następnie dzieła naukowe, szczególnie popularne. Tygodników ilustrowanych i książek „Biblioteki dzieł wyborowych“ z przed 2 lat—mamy na razie dosyć.

Dziękując 1-mu Tow. pożyczkowo-oszczędnościowemu za ofiarowane nam rb. 50 kop. 40, zwracamy się w ogóle do instytucji kredytowych z prośbą o niepominięcie naszego Towarzystwa przy podziale na ogólnych zebraniach części zy-

ocenił tego rodzaju machiawelskich machinacji.

Nie przyjął więc ów członek „dobrodziejstwa“ z tysiącno-rublową pensją i na ogólnym zebraniu podziękował tym wszystkim, którzy tak honorowo oceniali jego długoletnią dla Towarzystwa działalność. W kwestyi tej redakcja otrzymała kilkanaście listów, jeszcze przed ogólnym zebraniem, ale ich nie drukowała, sądząc, że jest to jakaś zakulisowa robota.

Tymczasem po ogólnym zebraniu okazało się, że rzeczywiście były to fakty. Listy te nie straciły jednak na swej aktualności i dlatego niektóre z nich ustępy przytoczymy:

Węc — zapytuje się jeden z naszych czytelników — możebyście nam wyjaśnili, jak postąpił zarząd względem pokrzywdzonego swego kolegi. Czy przyjął hojnie rzuconą mu podwyżkę?

— Już cię przyjął.

— Prawdopodobnie musiał zarząd ten składać się z ludzi „prędko potrzebujących pieniędzy“?...

— Chyba nie... Przecież tam wszyscy są więcej niż zamozni. Liczne spadki napłynęły do kieszeni niektórych... Z uśmiechem ironicznym koledy pożegnali ustępującego kolegę, a sami czapeczki z główki i po pas w ukłon przed inicjatorem!

Winszujemy ustępującemu koledze, że się pozbył takiego koleżeństwa. Nadmienić wypada że w instytucji tej złożonych jest 800 tysięcy oszczędności, z tego chrześcijańskich 700 tysięcy

reszta wkłady nie chrześcijańskie. Tymczasem połowa członków korzystających z pożyczek nie są chrześcijanie. Zdaje się, że możnaby stworzyć z tych sum nową instytucję, aby nie dopuścić gospodarki tego rodzaju, jaka się tam wyległa.

Po takich listach myśleliśmy, że wyniknie silne starcie na ogólnym zebraniu. Rzeczywiście zebrało się więcej ludu niż na poprzednich. Za pierwszym razem szedł nawet silny pomruk, ale z powodu braku odpowiedniej liczby członków, zebranie odroczone.

Na zebraniu w drugim terminie ten pomruk był już słabszy, a kiedy wykonała się ta kwestya, nastąpił fakt zadziwiający... ci co mruczełi — uci-chli...

Dały się słyszeć tylko takie rozmówki:

— Odezwił się pan,

— To mów pan.

— Niema głupich! Jeszcze mi kredyt cofną.

Węc prawdopodobnie ci sami, którzy pisali listy... jak przyszło zabrać głos publicznie — zwinęli chorągiewkę. To jest nasza opinia publiczna, która zawsze rządzi się tylko... własnym interesem.

Mamy więc dwa analogiczne wypadki: fabrykowania przez „specjalnych specjalistów techników“ takiego sposobu kanalizacji i drugi wypadek oddziaływania na etyczną stronę łodzianina... przez inteligencję.

Na pierwszej wynalazł już pewien sposób p. gubernator piotrkowski, mianowicie, wypra-

sków pomiędzy instytucje społeczno-dobroczynne.

Zarząd „Wiedzy“.

Z Komitetu robót publicznych.

Na skutek zażądane przez magistrat przedstawienia szczegółowego wykazu rachunków z wydatkowanych 100,000 rb., które asygnowane zostały z polecenia ministerium spraw wewnętrznych z kasy miejskiej na roboty publiczne, komitet robót tych zwołał w tygodniu bieżącym specjalne posiedzenie, w lokalu przy ulicy Wólczajskiej nr. 95. Przewodniczył pastor R. Gundlach.

Sporządzony bilans rachunków z funduszy, jakimi rozporządzał Komitet robót publicznych, przedstawia się w sposób następujący:

Ogólna suma, jaka wpłynęła do kasy komitetu stanowiła rb. 105,120 kop. 4, mianowicie rb. 100,000 zatwierdzone przez ministerium, rubli 2,908 kop. 62 jako zwrot kosztów za zabrukowanie ulicy Milsza, które dokonano na rachunek magistratu; rb. 1,750 jako zapomoga od obywateli na zabrukowanie ulicy Kątnej, i rubli 461 kop. 42 jako procenty od rb. 100,000 wpłaconych do banku na rachunek bieżący.

Z ogólnej sumy rb. 105,120 kop. 4, jaką komitet rozporządzał, wydatkowano na następujące roboty publiczne: na rozszerzenie ul. Rokicińskiej oraz urządzenie z lewej strony chodnika; zabrukowanie i przedłużenie ulicy Milsza oraz połączenie jej z szosą Karolewską; przebrukowanie i przedłużenie ulicy Kątnej; zabrukowanie ulicy Srebrzyńskiej, ulicy Wieznera, Staro-Wólczajskiej i Obywatelskiej; wykonanie szeregu robót brukarskich na szosie Konstanyńowskiej; doprowadzenie do porządku parku miejskiego Staszica przy ulicy Dzielnej, oraz dokonanie naprawy parkanu, okalającego park na tejże ulicy; oczyszczenie z błota ulic Wołowej i Inżynierskiej; dokonanie naprawy ulic, prowadzących do terenów wyładunkowych dla asenizatorów na drodze do Stoków i osady fabrycznej Mania.

Wydatki na powyższe roboty, na administrację, różne materiały, oraz 4 proc. od sumy brutto dla inżynierii miejskiej za dozór nad wykonywanymi robotami, wyniosły rb. 87,699 k. 83. Pozostało zatem rb. 17,420 kop. 21.

Przy robotach wzmiankowanych zatrudnionych było 684 robotników, pozostających bez pracy. Dni roboczych było ogółem 39,008.

Na rachunek pozostałej sumy rb. 17,420 kop. 21 komitet przystąpił do nowej seryi robót, nie objętych zakreślonym pierwotnie planem, mianowicie: do wybudowania nowego kanału ciągnącego się od ulicy Benedykta przez Leszno i Łąkową; do doprowadzenia do porządku istniejącego kanału w kierunku Karolewa i t. d.

Rozpoczęto roboty, których kosztorys obli-

cował projekt co do przestrzegania czystości w nieruchomościach łódzkich...

Dużego znaczenia to projekt, gdyż chociaż w części będzie można uporządkować Łódź — tem więcej, jeżeli wykonaniem zajmą się ludzie energiczni i chcący pracować, straszne bowiem rzeczy dzieją się w naszym mieście, o których tylko z rzadka czegoś można się dowiedzieć.

W prasie zapisujemy często notatki, że ten lub ów gospodarz kazał kopać na swoim podwórzu doły, aby w nich ukryć śmieć lub nieczystość, zaoszczędzając tym sposobem na wywoźce.

To są wprost szwindle geszefciarskie, szwindle, którymi posiłkuje się najmniej kulturalna część Łodzi; gorzej jednak przedstawia się kwestya dotycząca spraw etycznych naszego miasta, zwłaszcza, gdy te sprawy dzieją się w kole inteligencji, niezwracającej uwagi na elementarne zasady etyki, która nie pozwala na tego rodzaju machinacje.

Ale cóż! prawo nie zna przepisów o etyce obywatelskiej... to rzecz subtelniejsza, a w Łodzi nieraz daje się słyszeć wygłaszany postulat:

— To uczciwy człowiek, bo nie miał zatargu z prawem...

Przyjdą jednak czasy, które, jak p. gubernator zewnętrzną stroną, tak one duchową — uporzędka.

Tymczasem brnijmy dalej!...

X. X.

czono na rb. 20,138 kop. 73, będą ukończone dopiero wówczas, gdy komitet otrzyma z magistratu dodatkowe 10,000 rubli, przyrzeczone przez gubernatora piotrkowskiego.

Sprawozdanie powyższe przedstawione będzie w tych dniach prezydentowi m. Łodzi.

(a)

Wielki XXXV-ty koncert popularny.

Program, świetnie zapowiadającego się 35-go koncertu „Wielkiego”, popularnego Towarzystwa „Wiedza”, który odbędzie się w sali koncertowej w niedzielę, dnia 22 b. m., o godz. 3 po poł., jest następujący:

Część I.

1) P. prof. T. Mazurkiewicz i jego uczeń p. M. Auerbach wykonają na 2-ich fortepianach „Hammage à Händel” — Moschelesa.

2) P. O. Szeffer wypowie „Dumę o Warneńczyku” — Ludwika Hieronima Morstina i „Czym winien?” — Ziemia.

3) P. prof. K. Sporzyński odegra na wiolonczeli „Gavot” — Poppera i „La Cinquantaine” — Gabriel Marie.

4) P. M. Wilkoszewska odśpiewa Aryę z opery „Halka” — Moniuszki i Balladę z opery „Holender Tułacz” — R. Wagnera.

Część II.

5) Pp. Pytłasińska, Wilkoszewska, Stępowski, Sandomierski i Lasocki odśpiewują kwintet z opery „Pieśń Norymberscy” — R. Wagnera.

6) P. prof. Mazurkiewicz odegra na fortepianie „Etiadę C-moll”, „Nokturn Fis-dur”, „Polonez As-dur” Fryderyka Chopina.

7) P. M. Wilkoszewska i p. W. Stępowski odśpiewują duet z opery „Chopin” — Orefice, oraz „Czajki” — Verdigo.

Koncert ten niewątpliwie ściągnie tłumy słuchaczy i stanowczo będzie koroną koncertów popularnych urządzonych w tegorocznym sezonie.

Ceny miejsc: pierwsze 4 rzędy po 40 kop., od 5—11 rzędu włącznie po 25 kop., pozostałe po 15 kop. Programy po 2 kop. Garderoba, dla życzących, 5 k.

Teatr Polski.

„Moralność pani Dulskiej”, sztuka w 3-ach aktach Gabrieli Zapolskiej.

Na drugi gościnny występ sympatycznego gościa naszego p. Jerzego Leszczyńskiego dyrektora teatru polskiego wybrała świetną tragicomedję kołtuńską Gabrieli Zapolskiej p. t. „Moralność pani Dulskiej”.

O sztuce tej, dobrze znanej łodzianom, w swoim czasie pisaliśmy obszernie, co nas zwalnia od ponownego jej rozbioru.

Natomiast o grze wykonawców wyrazić się musimy, że w ogólnym całokształcie wypadła bardzo dodatnio, w poszczególnych zaś rolach wyróżnić zaszczytnie wypada przede wszystkim p. Jerzego Leszczyńskiego, który rolę Zbyszka śmiało zaliczyć może do najlepszych swoich kreacji. Gra jego jest tak doskonała, że widz odbiera wrażenie, iż ma przed oczyma nie złudę sceniczną, lecz rzeczywistość.

Typową też była gra p. Solskiej w roli Dulskiej, ujęta bardzo trafnie.

Panie: Morska (Hesia) i Kochówna (Mela) świetnie się wywiązały z ról panien Dulskich, tworząc w swoim rodzaju bardzo wyrazistą kreację.

Znakomicie, bez najmniejszego zarzutu zagrała trudną rolę Hanka p. Pięnkowska. Bezspornie utalentowana artystka ta ma przed sobą dużą przyszłość na scenie, na której pracuje ze szczerym zapałem.

Za rolę Tadrachowej na szczerzy pokłask i uznanie zasłużyła pani Chrzanowska, niezwykle utalentowana artystka charakterystyczna.

Saranna wystawa dopełniła całości.

Hq.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dzisiaj Godysława. Jutro Zbysława. W poniedziałek Ludomir.

TEATR POLSKI (ul. Cegielińska Nr 63). Dzisiaj „Gwiazda” Bahra. Początek o godz. 8 min 15 wiecz. — Jutro po południu „Przebudzenie się wiosny” Wedekinda. Początek o godz. 3-ej. — Wieczorem 40-ty jubileuszowe przedstawienie „Orlecia” Rostanda. Początek o godzinie 8-ej min. 15.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). Jutro po południu „Trzeba umrzeć żeby żyć”. Początek o godzinie 3-ej. Wieczorem „List żelazny” Maleckiego. Początek o godz. 8-ej min. 15.

TEATR MINIATURE z Warszawy (Cegielińska 34,

dawniej „Urania”). Dzisiaj codziennie farsa Maks Linder — omanja Kabaret i Quo Libet muzyczny. „Dzielnicza sprawa” kwiatki.

Przedstawienia o 8 i 10 wieczorem.

TEATR LUDOWY (Przejazd 34). Jutro „Królowa Wanda”, dramat Wężyka. Początek o godzinie 6-ej wieczorem.

TEATR RZEMIESLNICZY (Widzewska Nr. 117). Dzisiaj „Sieroco wiano, czyli wójt z Grafkowic”, sztuka ludowa F. Domnika i „Nowy Rok”, krotkowiła Jasińskiego. Początek o godz. 8 m. 15 wiecz.

XXXV koncert popularny „Wiedzy” odbędzie się jutro w sali koncertowej. Początek o godzinie 5-ej po południu.

TOW. WARSZ. CYKL. urządza jutro podwieczorek muzyczny w sali szopenistów (Wólczajska 25). Początek o godz 6 po poł.

T. K. O. (Mikołajewska 11). Jutro dr. Baumgarten wygłosi odczyt p. t. „Praca i energia”. Początek o godz. 4 po poł.

ZEBRANIA. Dzisiaj: Ogólne roczne zebr. Stow. wzajemnej pomocy prac. w przem. i handlu o godz. 8 wiecz. (Wólczajska 25). — Og. zebr. czl. chóru polskiego przy kościele św. o Krzyża o godz. 8-ej wiecz. w kancelarii tegoż kościoła. — Og. zebr. łódzk. rzem. Tow. pożyczk.-oszczęd. (Piotrkowska 271) o godz. 2-ej po poł. w sali Tow. zwol. rozwoju fizyczn. (Nawrot 23). — Og. roczne zebr. I-go tkackiego Związku robocz. o godz. pół do 8 wiecz. w sali Resursy rzemieślniczej.

Jutro: Ogólne roczne zebr. czl. Resursy rzemieślniczej o godz. 3 po poł. (Widzewska 117) — Ogólne zebr. czl. Stow. prac. drukarskich o godz. 2-ej po południu (Przejazd 12) — Zebr. czl. Stow. cieślarskich w II term. o godz. 3 po poł. w sali jadalnej Tow. akc. I. K. Poznańskiego. — Zebr. czl. Zgrom. czel. stolarskich (Widzewska 101). — Og. roczne zebr. czl. Stow. pracown. składów aptecznych o godz. 7-ej wieczorem (Piotrkowska 56).

W poniedziałek: Ogólne roczne zebr. czl. Tow. wzaj. kredytu łódzk. kupców i przem. w II term. o godz. 7-ej wiecz. w sali koncertowej przy ul. Dzielnej. — Og. roczne zebr. Tow. ochrony kobiet „Pomoc” (Południowa 20).

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; 8 w niedzielę i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(—) Przewóz gazet i druków. Komitet taryfowy na posiedzeniu w d. 18 b. m. zdecydował zastosować ulgową taryfę nr. 5 na przewóz w pociągach pasażerskich gazet, broszur, druków, książek i literatury handlowo-przemysłowej.

(—) Ulga celna. Ministerium skarbu, pozwolilo na przewóz bez cła preparatów zagranicznych, służących do walki ze szkodnikami kultur rolnych.

(x) Bazar na wpisy szkolne. Jutro więc o 12 w południe nastąpi otwarcie Bazaru na rzecz Tow. wpisów szkolnych i zapomóg dla uczniów średnich zakładów naukowych.

Bazar mieści się przy ul. Andrzeja nr. 2, i jest obficie zaopatrzone przez sfery handlowe i kupieckie naszego miasta w najrozmaitsze towary, na które naznaczone zostały bajecznie niskie ceny.

Najlepszym dowodem jak wielkiem uznaniem cieszy się doroczny bazar to jest fakt, że już dzisiaj dużo osób zgłaszało się po zakupy.

(x) Z wystawy plakatów. Pierwsza zmiana plakatów dobiega już do końca. Niechaj więc ci wszyscy, którzy tego ciekawego zbioru jeszcze nie widzieli, pośpieszą do muzeum nauki i sztuki, gdzie się ta wystawa znajduje.

Niepowetowaną stratą byłoby pominięcie okazji obejrzenia na wagę złota zdobywanych obecnie plakatów Juliusza Chereta i Teofila Steinlena tych królów sztuki plakatowej, którzy ten rodzaj sztuki doprowadzili do doskonałości.

(a) Likwidacja stowarzyszenia. Jutro 22 b. m., o g. 2 po poł. w lokalu przy ul. Rokicińskiej nr. 9, odbędzie się zebranie likwidacyjne Stow. spożywczego „Siła”, którego sklep znajduje się przy ul. Rokicińskiej nr. 26.

Gdyby zebranie to nie doszło do skutku w pierwszym terminie, następne odbędzie się w tymże lokalu w d. 25 b. m.

(x) Czytanka dla dzieci. Tow. oświatowe „Wiedza” urządza jutro 22 b. m. o godz. 2 i pół po poł. w sali Poznańskiego przy ul. Ogrodowej nr. 18, czytankę dla dzieci p. t. „O Waligórze i Wyrwidębie” ilustrowaną przezrociami. Wejście po 2 kop.

(x) Kinematograf „Wiedzy”. Jutro w nie-

dziele tow. „Wiedza” urządza w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej nr. 289, przedstawienie kinematograficzne dla młodzieży i dzieci o g. 2 i pół po poł. a dla dorosłych o g. 4 po poł.

Obrazy treści naukowej objaśniane będą przez p. Kotynię. Wejście dla dzieci po 5 kop. dla dorosłych po 10 kop.

(x) Z II tow. pożyczkowo-oszczędnościowego. Ogólne roczne zebranie reprezentantów II tow. pożyczkowo-oszczędnościowego odbędzie się we wtorek 24 b. m. o godz. 8 wiecz. w lokalu własnym przy ul. św. Andrzeja nr. 3.

Zarząd prosi członków reprezentantów o niezawodne i punktualne przybycie.

(x) Ze Stow. nauczycieli chrześcijan. W środę 25 b. m. o godz. 8 wiecz. w lokalu własnym przy ulicy Konstantynowskiej № 5, odbędzie się ogólne zebranie roczne członków Stow. nauczycieli chrześcijan.

Porządek dzienny zebrania obejmuje: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego ogólnego zebrania, 2) odczytanie sprawozdania Zarządu i komisji rewizyjnej, 3) zatwierdzenie budżetu, 4) wybory 3 członków komisji rewizyjnej i 2 zastępców, 5) wnioski Zarządu i członków.

(x) Z klubu sportowego. Ogólne roczne zebranie członków łódzkiego klubu sportowego odbędzie się jutro w niedzielę 22 b. m. o godz. 3 1/2 po poł. w lokalu własnym przy ul. Szkolnej nr. 23.

W razie nieprzybycia dostatecznej liczby członków, następne zebranie odbędzie się tegoż dnia o godz. 5 po poł. i jako zwołane w drugim terminie, będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych.

(h) Z Resursy rzemieślniczej. Dnia 22 b. m. o godz. 3 po poł. w lokalu własnym przy ulicy Widzewskiej nr. 117 odbędzie się ogólne zebranie członków Resursy rzemieślniczej.

(x) Z cechu zjednoczonych tokarzy. W środę 25 b. m. o godz. 3 po poł. odbędzie się zwyczajne ogólne zebranie członków zgromadzenia tokarzy w lokalu St. majstów fabrycznych przy Nowym Rynku № 6.

Po załatwieniu formalności kwartalnych zagai ogólne zebranie starszy cechu.

Porządek dzienny obrad obejmuje odczytanie sprawozdań za przeciąg 3 lat, wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej, wreszcie wniosek zarządu i członków.

O ile I-sze zebranie nie dojdzie do skutku, następne odbędzie się tegoż dnia o godz. 3 po poł. i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych osób.

(x) Z cechu majstrów brukarskich. W czwartek 26 b. m. o godz. 5 po poł., w lokalu własnym przy ulicy Piotrkowskiej № 103, odbędzie się zebranie majstrów brukarskich i betonowych na którym odbędzie się przyjmowanie uczniów, czeladników i majstrów, i wybór starszego, oraz omówiona zostanie kwestya płacy zarobkowej.

(x) Z cechu czeladzi ciesielskich. Na niedzielę dnia 22 b. m. cech zakupił dla uczczenia swego patrona nabożeństwa: 1) w kościele św. Józefa o godz. 9 i pół rano i 2) w kościele ewangelickim św. Trójcy na Nowym Rynku o godz. pół do 1 w południe.

(a) Z przytułku starców i kalek. W danej chwili w przytułku starców i kalek przebywa 313 pensjonarzy, w tem, 105 mężczyzn i 208 kobiet.

Według wyznai: katolików 60, ewangelików 43, prawosławnych 2, katoliczek 126 i ewangeliczek 82.

Obecnie zapisano 9 kandydatów do przyjęcia.

(e) Sprawa cechu rymarzy. W ubiegły czwartek sąd okręgowy w Piotrkowie rozpatrywał sprawę zarządu łódzkiego cechu majstrów rymarskich, oskarżonego o niewłaściwe wydanie świadectwa czeladniczego Karolowi Cerbe, który nie prowadzi rzemiosła rymarskiego.

W charakterze oskarżonych pociągnięci zostali do odpowiedzialności: asesor cechu p. Stanisław Bocheński sekretarz magistratu, starszy cechu rymarzy p. Jan Kasłowski i były podstarzy tegoż cechu p. Gustaw Zalcwedel. W charakterze świadka wezwano wice-prezydenta m. Łodzi p. Józefa Andreiewa.

Sprawa ta wszczęta została w roku zeszłym

przy następujących okolicznościach:

Mieszkaniec Łodzi Karol Cerbe poczynił starania u gubernatora piotrkowskiego o wydanie mu ulgowego paszportu zagranicznego, jako rzemieślnikowi, przyczem przedstawił swoje świadectwo czeladnicze. Policja, sprawdzając z polecenia gubernatora słuszność żądań Cerbego stwierdziła, że C. nie zajmuje się rymarstwem, wobec czego sprawę skierowano do sędziego śledczego.

Asesor cechu p. Bocheński zeznał, że świadectwo wydane zostało na podstawie zapisu Cerbego do cechu jako wyzwoleńca, który chociaż nie przedstawił swej sztuki czeladniczej, miał jednak zaświadczenie starszego i podstarzego cechu, że jest udoskonalony w rzemiośle rymarskim.

Sąd po naradzie zastosował odpowiedni artykuł Najwyższego Manifestu i sprawę umorzył.

(x) **Proces z koleją.** W dniu 16 grudnia r. z. w zjeździe sędziów pokoju miasta Warszawy rozpatrywana była sprawa p. A. Szuberta b. pracownika kolei Fabryczno-Łódzkiej z zarządzeniem tejże kolei o niewypłacenie mu należności z funduszu A i B z kasy oszczędnościowo-zapomogowej, istniejącej przy tej kolei.

Wyrokiem obu instancji sądowych przyznano słuszność powództwu i kolej sprawę przegrała.

Zjazd nie wskazał jednak natychmiastowej egzekucji. Zarząd kolei fabryczno-Łódzkiej podał kasację do Senatu.

(a) **O zabójstwo.** Onegdaj 2 wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego rozpatrywał sprawę Antoniego Gawronskiego o zabójstwo Józefa Gołąbka w lesie konstantynowskim, dnia 11 maja 1913 roku.

Według aktu oskarżenia, Józef Gołąbek udał się w towarzystwie swej znajomej Hindy Gliksman na spacer do lasu, w czasie którego podbiegł do niego Gawronski i zażądał wydania pieniędzy. Gdy G. odmówił, napastnik pchnął go nożem, poczem, gdy ten padł na ziemię bez zmysłów, zrabował paszport, zegarek i pieniądze, z którymi zbiegł.

Hindia Gliksman ze strachu uciekła. Wobec braku dowodów sąd uwolnił Gawronskiego od odpowiedzialności.

(h) **Z Bałut.** Na Bałutach oprócz ulicy Aleksandrowskiej utrzymanej w jakim takim porządku, reszta ulic pozostaje w stanie opłakanym. Błoto objęło te ulice w posiadanie, mieszkańcy grzęzną niemal po kolana. Nie tracą wszakże nadziei, że prócz wiatru i słońca inne czynniki, od ludzkiej dobrej woli zależne, przyczynią się do osuszenia bagnisk.

(a) **Strzały do złodziei.** Dzisiejszej nocy nieznanymi złodziejami, dostawszy się do ogrodu na posesji przy ul. Juliusza № 30, przebili przylegający do fabryki Teodora Finstera (Juliusza № 28), mur przez który zamierzali dostać się do kantoru, gdzie znajduje się kasa ogniotrwała.

Usłyszawszy hałas właściciel fabryki p. Finster zaczął strzelać z rewolweru.

Strzały te spłoszyły złodziei, którzy ratowali się ucieczką przez sąsiednie parkany.

(a) **Z sądów.** W dniu 25 b. m. przyjeżdża do Łodzi na 5-dniową kadencję drugi wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego, w celu osądzenia następujących spraw:

W dniu 25 marca: Moszka Gniazdo—o przekroczenie ustawy budowlanej; Józka Zytnickiego—z §§ 1548 i 1075 kodeksu karnego; Edwarda Bieha—z §§ 65 i 68 ustawy sędziów pokoju; Chaima Kiprusa—z §§ 1548 i 1075 kod. karn.; Władysława Rapoporty i innych—z §§ 65 i 68 ust. sędziów pokoju; Józefa Piętki i innych—o zadania ciężkich ran; Jana Tuczyńskiego i in.—o usiłowanie kradzieży i zabójstwo.

(h) **Zapalenie się sadzy.** Wczoraj o godz. 12-ej w nocy wezwano I i II oddziały straży ogniowej ochotniczej na ul. Zieloną № 28, gdzie zapaliły się sadze.

Ogień w zarodku ugaszono.

(h) **Ogień w suszarni.** Dzisiaj o godz. 4-ej rano wezwano straż miejską i I-szy oddział straży ogniowej ochotniczej na ul. Nowaka № 24, gdzie zapalił się towar, znajdujący się w suszarni.

Ogień w zarodku ugaszono.

Straty nieznaczne.

(h) **Zapalenie się sufitu.** Dzisiaj o godz. 6 rano załadowanie I oddział straży ogniowej ochotniczej powrócił do koszar od pożaru przy ul. Nowaka, wezwano go znowu podobnie jak i straż miejską na ulicę Złotą № 8, gdzie w jednym z mieszkań zapalił się sufit.

Ogień ugasiły obydwie oddziały.

(b) **Zatrucie przypadkowe.** Na ul. Konstan-

tynowskiej Nr. 146 Teofil Płaczkowski, syn robotnika, lat 14, przez nieostrożność napił się kwasu octowego.

— Na ul. Dzielnej Nr. 38 Józef Goździński, 7-letni syn stróża, także przez nieostrożność napił się kwasu szarzanego.

W obydwu wypadkach doraźnej pomocy nieszczęśliwym udzielił lekarze Pogotowia.

(p) **W maszynie.** Na ul. Kątnej Nr. 6 Walenty Konieczny, robotnik fabryczny, lat 29, w maszynie, na której pracował, odniósł rany szarpane prawej ręki.

Rany opatrzył lekarz Pogotowia.

(p) **Przy budowlu.** Wczoraj przed wieczorem na ul. Długiej Nr. 67 Jan Szymański, cieśla, lat 26, zajęty przy budowlu, przez poślizgnięcie się spadł z wysokości I piętra na bruk w podwórzu i odniósł nadwyręzenie krzyża, zwichnięcie prawego ramienia i ogólne potłuczenie.

Po udzieleniu mu doraźnej pomocy na miejscu wypadku przez lekarza Pogotowia, w stanie ciężkim odwieziono go do szpitala Czerwonego Krzyża.

(p) **Smutne skutki pijaństwa.** Dzisiaj o godz. 7-ej rano wezwano Pogotowie na ul. Srebrzyńską Nr. 49, gdzie w polu znaleziono człowieka, lat około 40-tu, nieprzytomnego z pijaństwa (tylko w białźnie), z nazwiska nieznanego. Widocznie obdarło go z odzieży i butów. Tak musiał przeleżeć kilka godzin, gdyż był bardzo zziębnięty, a przeprowadzony przez lekarza do stanu napółprzytomnego, zębami szczerkał i tylko na mięgi dawał odpowiedzi.

W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala Czerwonego Krzyża.

S Z T U K A.

(x) **Teatr polski.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dzisiaj po zęgalny występ utalentowanego i wielce milego artysty warszawskich i krakowskiego teatru p. Jerzego Leszczyńskiego. Odegrana będzie po raz ostatni doskonała sztuka w 4 aktach Hermana Bahra p. t. „G w i a z d a”, która na czwartkowej premierze doznała bardzo sympatycznego przyjęcia zarówno ze strony publiczności, jak i krytyki.

Jutro po południu po raz 15 głośna sztuka w 13 obrazach Wedekinda „Przebudzenie się wiosny”, która dzięki pięknej wystawie, cieszy się nadzwyczajnym powodzeniem; wieczorem uroczyste XL przedstawienie jubileuszowe „Orlecia” Rostanda.

„Orle” Rostandowskie po tem przedstawieniu ustąpi miejsca polskiemu „Orleciu”, głośnej sztuce Rydla p. t. „Królewski jedynak”, z którego od tygodnia rozpoczęły się próby. Malarze przygotowują do sztuki tej zupełnie nowe dekoracje, zastosowane ściśle do wzorów teatrów warszawskich.

„Królewski jedynak” wypełni repertuar teatru do końca bieżącego sezonu.

40-te przedstawienie „Orlecia”.

Jutro w teatrze polskim niezwykła uroczystość—jubileusz 40-tego z rzędu przedstawienia tego Rostandowskiego arcydzieła.

Z powodu uroczystości ta sala teatralna i westibul bogato ozdobione zostaną zielenią i kwieciami. Publiczność otrzyma specjalne, nader efektowne programy jubileuszowe.

Sprzedż biletów na przedstawienie to idzie nadzwyczaj rażno. Przypuszczać zatem należy, że teatr będzie przepelniony.

(x) **Teatr ludowy.** (Przejazd 34). Jutro w niedzielę 22 b. m. teatr ludowy daje po raz drugi piękny dramat Weżyka p. t. „Królowa Wanda”.

Przedstawienie poprzedzi prolog „Śluby córki Krakusa” Deotymy.

Początek przedstawienia o godz. 6-ej wieczorem.

Ceny miejsc premierowe.

(x) **Z teatru Miniatur.** Rozpoczynająca się dzisiaj nowa zmiana programu w teatrze Miniatur składa się z świetnej farsy „Maks Linder o mania”, która nadzwyczaj podobała się w Warszawie, dużej części kabaretowej i ładnej operetki „Dziawczyzna sprzedająca kwiatki”.

Ostatni wczorajszy występ Al. Lubelskiego zgromadził tyle publiczności, że trzeba było zamknąć kasę. Lubelski rozpoczął swój występ pięknym, silnym w nastroju „Powitanie”, które wywołało burzę oklasków, potem śpiewał szereg ulotnych piosenek, bawiąc serdecznie.

P. W. Kaliciński, ulubieniec naszej publiczności, na swój benefit, jaki odbędzie się we wtorek 24 b. m. wybrał niezmiernie wesołą farsę Brandowskiego „Piekarz i poeta”, w której sam

odtworzy główną rolę piekarza.

W obszernej części kabaretowej, prócz beneficjanta i zespołu Miniatur, wystąpią artyści „Bi-Ba-Bo” pp. Józef Urstein i Lawiński. Program więc będzie bardzo urozmaicony, a jeśli dodamy do tego sympatyę, jaka beneficjanta otacza, to pewnem jest, że teatr będzie przepelniony.

(x) **Przedstawienie na wpisy.** Sami sobie—oto hasło, pod jakim uczenice szkoły handlowej żeńskiej L. Siennickiej urządzają w d. 30 b. m. wieczorem i 1 kwietnia r. b. o godz. 4 po południu przedstawienie w teatrze polskim przy ul. Cegielnianej na rzecz niezamożnych koleżanek.

Na program złożą się jednoaktówki „Przerwana wycieczka” K. M. i „Baśń o królowej Róży” M. Gerson Dąbrowskiej oraz występ chóru uczenic.

Przedstawienie urozmaicone zostanie odtańczeniem „Furlany” i baletu rytmicznego układu p. S. Zaborskiego.

Do szkoły handlowej p. Siennickiej uczęszczają niemal wyłącznie polki, z których 20% z górą co roku bywa uwalnianych od wpisów—niewątpliwie więc sympatyczny cel, wpisy szkolne, sprowadzi do teatru polskiego w d. 30 b. m. i 1 kwietnia r. b. tłumy publiczności.

Pozostałe jeszcze bilety nabywać można w kancelaryi szkoły handlowej p. Siennickiej, przy ul. Piotrkowskiej № 157.

(e) **Podwieczorek muzyczny T. W. C.** Zapowiedziany na jutro podwieczorek muzyczny Tow. warszawskich cyklistów w Łodzi, który rozpocznie się o godz. 6 popoł. w lokalu Tow. muzycznego „Szopena” (Wólczańska 23) obudził wśród sympatyków Tow. cyklistów ogólne zainteresowanie ze względu na program, który obejmuje:

Opis Łodzi w interpretacji p. Wacława Kalicińskiego artysty teatru „Miniature”, oraz wiele wesołych monologów aktualnych; tercet muzyczny w wykonaniu pp. Szczepańskiego, Tymowskiego i Galińskiego i t. d.

Na zakończenie koło dramatyczne cyklistów odegra arcy-zabawną farsę Gawalewicza „Hambal ante portas”, czyli „Świdrzykowska jedzie”.

Echa demonstracji studenckiej.

Aresztowani studenci uniwersytetu, politechniki i weterynaryi w liczbie 64 za demonstrację onegdajszą przed konsulem niemieckim osadzeni są w areszcie policyjnym.

Według otrzymanych ze źródeł kompetentnych informacji, prowadzone jest dochodzenie w celu ustalenia winy każdego z uczestników manifestacji.

Studenci, na których ciążyą poszlaki rzucania kamieniami i kałamarzami na konsulat, mają być pociągnięci do odpowiedzialności sądowej wszyscy zaś inni aresztowani onegdaj przed konsulem niemieckim podobno mają być skazani administracyjnie, według wydanych niedawno przez ministerium spraw wewnętrznych przepisów o t. zw. huligaństwie.

Po ostateczną w tej sprawie decyzję władze zwróciły się do ministerium.

Petersburg, 20 marc (wt.). Demonstracja przed konsulem niemieckim w Warszawie wywołała w tutejszej ambasadzie niemieckiej popłoch.

Ambasador hr. Pourtales odwiedził ministra spraw zagranicznych, Sazonowa, który przyrzekł rzecz zbadać i postarać się o ukaranie winowajców; nadmienili przytem minister, iż demonstracja miała jako podłoże obrażone uczucia katolików, akcją policyi berlińskiej w kościele na Moablicie.

Z WARSZAWY.

* **Wykopalisko.**

Przy kopaniu fundamentów pod nieruchomości nr. 72 przy ul. Niskiej wykopano olbrzymią kulę żelazną, ważącą około puda.

Kulę tę z zachowaniem wszelkich środków

ostrożności przewidziane do zbadania do składu artylerji na Powątkach.

* Sprawa ord. Bispinga,

Akt oskarżenia w sprawie ord. Bispinga przesłano do izby oskarżeń, która przypuszczalnie po 3 tygodniach prześle go do sądu okręgowego.

Do dziewięćdziesięciu kilku świadków prokuratorskich przybędzie około dwudziestu świadków odwodowych.

Czas trwania procesu obliczony jest w przybliżeniu na miesiąc.

Z dziejnic polskich.

Z KRAKOWA. 10,000 ofiar. Władze pruskie graniczne cofnęły w Mysłowicach z powrotem do Galicji około 10,000 wychodźców.

Przyczyną cofnięcia tej masy ludzi, zdążających do Niemiec na roboty polne, ma być brak tam owej roboty obecnie. „Obieżyśasi“ głodni, obdarci wracają do domów pieszo o zebranych chlebie. Wielu umiera po drodze z wycieńczenia i głodu.

O ustawę parcelacyjną.

Berlin, 20 marca.

W sejmie pruskim odbywało się dzisiaj w dalszym ciągu drugie czytanie projektu ustawy parcelacyjnej. Prawica i narodowi liberałowie wyrażali w długich przemówieniach swój zachwyt nad projektem.

Poseł centrowy baron Rautenstein oświadczył się w imieniu centrowców za ustawą, zastrzegając się jednak, aby nie zawierała ona momentów politycznych.

Podobne oświadczenie złożył również wolnomwśny Bührwald.

Poseł Trampczyński dowodzi, że ustawa, omawiana jest projektem wyjątkowym. Zwraca się ona wyraźnie przeciw polakom. Ma ona na celu wypędzenie z kraju każdego polaka, który stanie się niedogodnym dla rządu pruskiego. Prawo pierwokupu, zawarte w ustawie, jest wprost polickim, wymierzonym prawodawstwem Rzeszy. W dalszym ciągu mówca, powołując się na rewelacje red. Krysiaka, zaznacza, że minister rolnictwa Schoerlemer zwrócił się w swoim czasie do „Ostmarkenvereinu“, prosząc o poparcie omawianego obecnie projektu i przyrzekając wzajemnie dalsze przeprowadzenie ustawy wyłączeniowej. Gdy „Ostmarkenverein“ nie dowierzał ministrowi, Schoerlemer zwrócił się do Nr 58, to jest do cesarza Wilhelma, aby ten wpłynął na „Ostmarkenverein“ i skłonił instytucję hakatystyczną do poparcia rozważanej obecnie ustawy.

Minister sprawiedliwości usiłuje dowieść, że ustawa w żadnym punkcie nie sprzeciwia się prawom zasadniczym.

Socjalista Braun wystąpił z ostrą krytyką ustawy, ostrzegając, że wszelki projekt sam i jego tendencja odpowiada interesom socjalistów, to jednak projekt nosi zbyt wyraźne znamiona ustawy wyjątkowej, wobec czego socjaliści muszą go zwalczać i będą głosowali przeciw niemu.

Po przemówieniu Brauna rozprawy nad ustawą odłożono do jutra.

TELEGRAMY.

Katastrofa na lagunach.

WENECCYA, 20 marca (wł.). Powodem zatonięcia statku „Santa Elisabeta“ o czym wczoraj donosiliśmy przyczem 60 osób zginęło, była nieuwaga sternika, który zapatrzył się na ćwiczenia hydroplanu i nie zwrócił uwagi na sygnały, dawane bardzo energicznie z torpedowca. Stwierdzono, że maszyniści i palacze nie byli również na stanowiskach, gdyż wszyscy zajęci byli obserwacją hydroplanów.

Dotychczas wydobyto 30 zwłok. Poszukiwania trwają w dalszym ciągu. Nurkowie odnaleźli kadłub statku na głębokości 20 metrów.

We wnętrzu okrętu znajdują się jeszcze zwłoki pasażerów.

Pogrzeb Calmetto'a.

PARYŻ, 20 marca (wł.). Pogrzeb zastrzeżonego przez zonę min. finansów Caillaux, redaktora „Figara“, Calmetto'a, odbył się dziś przed południem przy licznych udziałach publiczności.

Po pogrzebie doszło do utarczki pomiędzy rojalistami, którzy urządzili demonstrację przeciwrepublickańską a policją.

Przeciw prawom kobiet.

WASZYNGTON, 20 marca (wł.). Senat większością 35 głosów przeciw 34 odrzucił projekt udzielenia kobietom prawa wyborczego w Stanach Zjednoczonych.

Po zajściach w kościele św. Pawła.

Sprawiedliwy głos. Znowu aresztowania.

(Tel. „Rozwoju“).

Berlin, 21 marca.

Z pośród niemieckich pism katolickich jedna tylko „Koln. Volksztg“, organ centrowców nadreńskich, zawsze sprawiedliwie usposobiony względem polaków, dała zgodny z rzeczywistością opis zajść w kościele św. Pawła. Pismo dowodzi, że wina spoczywa wyłącznie po stronie duchowieństwa katolickiego i ostro potępia postępowanie o. Jakoba, zaznaczając, że źródłem podobnych zajść jest oczywiście głupia hakatystyczna polityka antypolska patentowanych pozeraczy polskości.

Obecnie o. Jakób nadesłał do powyższej gazety sprostowanie, w którym oświadcza, że zawsze starał się o zaspokojenie potrzeb duchownych swoich polskich parafian, lecz w danym wypadku zezwolenia na uroczystą komunię św. dzieci polskich nie dawał i t. p. Sprostowanie to zaświadcza w sposób uroczysty biskup berliński dr. Kleineidam, domniemany kandydat na katedrę wrocławską.

Wystąpienie „Koln. Volksztg“, skrytykował ostro organ katolików berlińskich „Markische Volksztg“, który zaznacza, iż jest to ubolewania godnym, że znalazło się poważne pismo katolickie, które napada na własne duchowieństwo i w swej antypatii do kierunku berlińskiego posuwa się tak daleko, iż staje po stronie polaków, bezczeszczących świątynię Pańską. Napad „Koln. Zig.“ na duchowieństwo katolickie, — wywołał pismo — należy odeprzeć z całą stanowczością. Postępowanie organu kolońskiego stoi bowiem na niższym poziomie, niż taktyka socjalistycznego „Vorwartu“.

Wczoraj po poł. aresztowano w związku z zajściami w kościele św. Pawła robotnika Pietrzaka. Aresztowano go podczas pracy na budowlu. Wczorajem zjawił się w jego mieszkaniu policjant i oznajmił żonie, że Pietrzak znajduje się w więzieniu śledczym. Obecnie policja berlińska poszukuje pojaka Kempirskiego, który bawi w Poznaniu i dziś ma wrócić do Berlina.

Z ostatniej chwili.

O pomoc emigrantom.

Kraków, 21 marca (wł.). W związku z doniesieniami prasy o rozpaczliwym położeniu emigrantów polskich, którzy udali się na roboty do Prus, lecz nie mogą znaleźć pracy, giną z głodu w Mysłowicach, odbyło się wczoraj zebranie stronnictwa demokratycznego, na którym uchwalono jednogłośnie wezwać władze krajowe i centralne, jak również Kolo polskie w Wiedniu

Chory żołnierz wywołuje zły humor, człowiek staje się posępnym, niezadowolonym do jakiegokolwiek pracy. Jednakże istnieje sposób, by uwolnić się od tego cierpienia. Należy stosować znaną już od niepamiętnych czasów wodę gorzką Franciszka Józefa. Już 35 lat temu Zarząd c. k. Szpitala w Wiedniu orzekł: Według jednogłośnej opinii naszych ordynatorów naturalna Woda gorzka Franciszka Józefa wyróżnia się swą doniosłą zaletą, polegającą na tem, że stosowana nawet w dawkach umiarkowanych, działa przeczyszczająco, nie wywołując żadnych przykrych skutków ubocznych. Należy żądać w aptekach, składach aptecznych i składach wód mineralnych wyraźnie tylko prawdziwej Wody gorzkiej Franciszka Józefa i nie dać sobie narzucić żadnej innej. W miejscowościach, gdzie niema do nabycia, należy zwrócić się bezpośrednio do Zarządu Ekspedycji w Budapeszcie. 2163

do przyścia z natychmiastową pomocą nieszczęśliwym.

Referował redaktor Konopiński.

O propagandę rusofilską.

Lwów, 21 marca (wł.). Wczoraj zeznawał w sprawie Bendasiuka szereg oskarżonych i świadków. Wszyscy oświadczają zgodnie, że Bendasiuk dawał istotnie pieniądze na bursę starorusińską, lecz zaprzeczają, jakoby pieniądze te napływały z Rosji. Bendasiuk — zdaniem ich — nie propagował w Galicji ani prawosławia, ani starosławia.

Cesarz zadowolony.

Wiedeń, 21 marca (wł.). Podczas wczorajszej audyencji u cesarza, na której odbyło się uroczyste zaprzysiężenie d-ra Leo na tajnego radcę, cesarz oświadczył, że jest niezmiernie zadowolony z dojścia do skutku ugody polskorus. i wyraził nadzieję, że obecnie narody te będą żyły w bratniej zgodzie.

Pobór rekruta.

Wiedeń, 21 marca (wł.). Wczoraj ukazało się rozporządzenie cesarskie, nakazujące na mocy par. 14 zaciągnięcia rekruta i powiększenie kontyngensu formalnie na rok jeden, lecz faktycznie na lat 12. Ponadto dziś pojawi się nowy re-skrypt cesarski, nakazujący zaciągnięcie pożyczki w wysokości 370 mil. koron.

Podróż następcy tronu.

Berlin, 21 marca (wł.). Wczoraj wieczorem przybył tu następcą tronu rumuńskiego z małżonką.

Przyjęcie na dworcu przez przedstawicieli Niemiec było bardzo uroczyste. Po kilkudniowym pobycie para książęca uda się do Petersburga.

Żądania Essada-paszy.

Durazzo, 21 marca (wł.). Essad-pasza żądał od rady ministrów albańskich pozwolenia na ustawienie 25 tys. żołnierzy i wysłanie ich do Epiru.

Huragan.

Paryż, 21 marca (wł.). Na lotnisku w Villa Coublais huragan wyrządził znaczne szkody. 2 szopy zostały zniszczone doszczętnie, a znajdujące się w nich aparaty — zdemolowane.

Samorząd w Irlandyi.

Londyn, 21 marca (wł.). Położenie w Ulsterze staje się coraz groźniejsze. Ułatározycy są zmobilizowani i przygotowani najzupełniej do walki.

Rząd wysłał do Dublina kilka okrętów wojennych a drogą lądową wysyła wielkie masy wojska, uzbrojone w najnowsze karabiny szybkostrzelne.

Epidemia tyfusu.

Tokio, 21 marca (wł.). Szerzy się tu straszna epidemia tyfusu. Dotychczas zmarło 600 osób.

Feliks Piotr Wiśniewski

po krótkich i ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu opatrzony św. Sakramentami dnia 21-go marca r. b., przeżywszy lat 68.
Wyprawdzenie drogi nam zwłok na stary cmentarz katolicki odbędzie się w poniedziałek dnia 23 marca r. b., o godz. 3-iej po południu z domu przy ul. Targowej № 40 o czym zawiadamiają
Stroskana żona i dzieci.

z Tomaszewskich Antonina Molińska

S. + P.
I-o voto **SZYBILSKA,**
po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 19 marca 1914 roku, przeżywszy lat 49. Wyprawdzenie drogi nam zwłok nastąpi w niedzielę, 22 b. m., o godz. 3 po południu z domu własnego przy ul. Żelaznej nr. 18 na cmentarz Zarzewski.
Na smutny ten obrządek zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym żalu
Mąż, córka i synowie.

Z KRÓLESTWA.

Znowu napad bandycki w Częstochowskim. Onegdaj policmajster m. Częstochowy otrzymał zawiadomienie, że na drodze między wsią Prusieko i Broniszewem, w powiecie częstochowskim, sześciu uzbrojonych w rewolwery bandytów ograbiło przejeżdżających włościan.

Na miejsce wypadku wysłano silny oddział policjantów. Bliższych szczegółów na razie brak.

Konfiskata towarów. Sąd okręgowy w Łucku skazał na wydalenie 5 rodzin żydowskich, które wbrew prawu prowadziło handel na gruntach włościańskich, przytem, stosownie do art. 1171 polecono skonfiskować towary, którymi żydzi handlowali.

Wydalenie żydów. 200 żydów ze Strzemieszyc i okolic, których sądy rozkazały wydrzeć, jako nieprawnie zamieszkałych na gruntach włościańskich — według żargonówek — zwróciło się do rabina piotrkowskiego z prośbą, ażeby wyjednał u gubernatora wstrzymanie lub odwołanie wydalenia. Rabin obiecał udać się wraz deputacją do gubernatora.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Pannie Józ. I. Zachęcamy Panią do przepisania pięknych, ale rzeczywicie pięknych utworów naszego piśmiennictwa, zarówno wierszem jak i prozą; przytem jednak potrzebna jest uwaga, żeby się ustrzedz błędów, jakie znaleźliśmy w nadesłanym nam wierszyku, przepisany z jakiegoś wydawnictwa dla dzieci. Tak przepisując, nauczy się Pani niejednej pożytecznej rzeczy i wzbogaci swą bibliotekę własnymi rękopisami.

Pani A. I. w Łodzi. Istotnie wyrób torebek, stanowiący obecnie monopol żydowski, byłby dla Szanownej Pani najodpowiedniejszy i mógłby przynieść pewne, dość nawet okazałe zyski, ale wymaga nakładu. Oprócz odpowiedniego papieru, który nabywać trzeba w składach hurtowych, trzeba kupić odpowiednią maszynę, gdyż wyrabianie torebek ręcznie nie wieleby Szanowna Pani zarobiła.

Bliższych szczegółów w tym przedmiocie udzielić Pani mogą pp. Jan Wiśniewski i Józef Wolf, właściciele drukarni przy ul. Długiej № 6.

Co do innych zajęć żadnej rady udzielić nie możemy, nie znając kwalifikacji Szanownej Pani.

Dr. WOŁYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specjalista **chorób uszu, nosa i gardła, ul. Piotrkowska № 83.**

Godziny przyjęć, 10—12 i 4—6 poł., w niedziele od 10—12. Operacje, bronchioskopia, kąpiele elektryczno-sświetlane. **№ telefonu 35-93.** 2589

Sklepy frontowe i mieszkania

oraz różne lokale na składy hurtowne lub fabryczne, na lokale dla stowarzyszeń, instytucyj, kluby i t. p. są do wynajęcia od 1 (14) lipca. Umowy teraz. Wiadomość na miejscu codzień od godz. 12 w południe.

Zarząd Domów T. WERNERA i S-ki
Łódź, Piotrkowska 17.

744

FELIKS PRZEDPEŁSKI.

RYBOŁÓWSTWO

dla amatorów 7 stawów racjonalnie urządzonych w pięknym parku od st. kolei Łask 1 wiorsta do wydzierżawienia zaraz. Wiadomość: Łódź, Zachodnia nr. 41, adwokat Missala. Tel. 32-06. 984

Dr. B. REJT

Średnia 5. .-. Tel. 33-79.

Sp. choroby skórne włosów, weneryczne, moczościowe i **kosmetyka lekarska.** — Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606 i 914 (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością: **elektroliza** (usuwanie szpecących włosów) i **oświetlenie kanału** (uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5 do 8 wiecz. W niedzielę od 10 do 2 p. p. — Dla W. Pań **osobna poczekalnia.** 513:

Dr. med. P. BRAUN

były asystent kliniki berlińskiej, osiadł w Łodzi jako specjalista chorób **skórnych, wenerycznych, dróg moczowych, kosmetyki lekarskiej.**

Przyjmuj: 8½—1½, 5—9. Dla pań: 3—5: osobna poczekalnia. **Krótko 4. Tel. 35-35** 1001

Nowy środek na porost włosów.

Na mocy udzielonego mi pozwolenia przez Warszawski Urząd Lekarski z dnia 10-go września 1909 r. za nr. 5511 na rozpowszechnienie mojego wynalazku na wzrost włosów oraz swobodnego ogłaszania wydanego mi przez tenże Urząd Lekarski z dn. 15-go września 1910 r. mam zaszczyt polecić mój wynalazek na porost włosów i przeciw ich wypadaniu i lupieżowi z bardzo dobrym rezultatem. Listy dziękczynne poświadczające rejalnie, dające rękojmię o skuteczności wynalazku posiadam. Sposobu użycia udzielam osobiście

Marya Swiatkowska

Łódź, Średnia nr. 53, m. 8.

370

TEATR LUDOWY Królowa Wanda

Przejazd № 34.

Dramat historyczny w 5 iu aktach Franciszka Węczyka ze śpiewami.

Po raz drugi

Początek przedstawienia o godzinie 6-iej wieczorem.

1187

Odrobne ogłoszenia.

AAAIAIAIA! Meble różne w wielkim wyborze wyprzedaje z powodu nagromadzenia po cenach zniżonych do minimum Piotrkowska 116. I piętro front. Władysław Romiszowski. 2975—r

AAA Łóżka, materace, wózki i kołyski, wanny zwykłe i z piecami, lodownie. Meble gięte pierwszorzędnych fabryk krajowych. Najtaniej, bo po cenach fabrycznych. Poleca magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116, I piętro front. W niedzielę otwarty od 1 — 6 pp.

AAAAAA W chrześcijańskim magazynie mebli „Ekonomia“ Piotrkowska 173. Z powodu przeprowadzki wielka wyprzedaż różnych mebli solidnej roboty po cenie niższej kosztu Piotrkowska 173. 3162—10—1

AAA Meble sprzedam bardzo tanio garnitur mahoniowy lustro, słupy, obrazy, lampę, kredens, stół, krzesła, otomane, szafy, biurko, łóżka, materace, bielizniarki, umywalki, toalety, stoliki, figury, wieszadła stojące. Karola 4—10. 2900—5—6

AAA Zupelna wyprzedaż z powodu zmiany interesu otoman, kanap, leżanek i t. p. Widzewska nr. 124 Tapicer, ceny bardzo niskie. 3152

AAA Meble różne sprzedam tanio szafy, łóżka, materace, bielizniarki, otomane, tremo, słupy, kredens, stół, krzesła, biurko, różne drobiazgi ul. Piotrkowska 200—9 parter. 2952—4csp—3

Agenci mogący dokładnie obsłużyć branżę cukierniczą, potrzebni. Mogą być i byli cukiernicy (subjekci). Pierwszeństwo władającym językiem niemieckim zgłoszenia wraz z opisem dotychczasowego zajęcia do Rozwoju pod „K. K.“ 3164

A Meble rozsprzedam tanio byle zaraz kredens, stół, krzesła, szafy, otomane, bielizniarki, tremo, łóżka z materacami, umywalki, nocne szafki, biurko z fotelem, zegar, lampy, gramofon, meble salonowe Główna nr. 9 m. 14. 3172—1

A Meble sprzedam tanio zaraz wyjeżdżając otomane, tremo, słupy, kredens, stół, krzesła, szafy, łóżka z materacami, umywalki, nocne szafki, bielizniarki z lustrem, zegar, lampy, maszynę ul. Piotrkowska 281 m. 5 front. 3173—1

A Wyjeżdżając zaraz wyprzedam różne meble mało używane z kilku pokojów piękną otomanę, maszynę, obrazy, lampę bardzo tanio zależy na czasie Zawadzka nr. 38 m. 1, mieszkanie odstąpi zaraz. 2953-3cs-3

A Łóżka z materacami, szafy, stół, krzesła, otomane, kredens, piękny stołowy i kuchenny, tremo, poliphon i inne sprzedam tanio wyjeżdżając Gubernatorska 20 m. 44 oficyna. 5004—5—cs—3

ANGIELSKĄ SKÓRĘ

na męskie i dziecięce ubrania, piękne Capji, gotowe spodnie i czapki. Płótna kolorowe. Drelichy na Sienniki i Materace poleca Chrześcijańska Spółkowa Robotnicza fabryka I-szy Tkacki Związek Robotniczy w Łodzi, Rzgowska nr. 7, przy Leonharda Ryńku. 1725—10ws—0

A Służące dostaną bardzo dobre miejsce, tylko w kanczynie służby Mikołajewska 65. 3158—5—1

A Otomany, materace, leżanki, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, szafy własnego wyrobu, wyprzedaje najtaniej Piotrkowska 101 Korczak. 3132

A Meble z 3-ch pokojów sprzedam tanio Spacerowa 27—6. 3137—5*—1

A aparat kinematograficzny komplet, za bezcen do sprzedania Staro-Zarzewska 39 m. 22.

B radzie ostrożni! spodnie, bluzy, ubranka z prawdziwej skóry angielskiej, które można nosić 5 lat dostaje się tylko ul. Piotrkowska 145—34. 2980—4sps—2

B ebenkową maszynę nową zupełnie sprzedam za bezcen, Wólczańska 97—52. 3147-3-1

B ardo tanio sprzedam meble z dwóch pokojów Widzewska 119—14. 5040—5—3

B luzeczarki spodniczarki potrzebne są Piotrkowska 95 m. 10. 2894—5—5

C hłopiec i dziewczynka na własność lub wychowanie Przytułek Położniczy Dzielna nr. 52. 3057—3—2

C hłopców do terminu przyjęcia fabryka wag, Widzewska 146. 3150—3ps—1

C hłopiec 14-letni z 2 klasowym wykształceniem obecnym z czynnościami biurowymi poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Łaskawe oferty w adm. Rozwoju sub „Dla Chłopców“ 3082—1

D o sprzedania urządzenie sklepowe szafy i bufet Grabowa nr. 19 u Urbanika. 3103-2-1

D o sprzedania suknie wylotowe, balowe, kostiumy i płaszcza. Ewangelicka 2 m. 9, III piętro. 3102—3—1

D wa magle do sprzedania w dobrym stanie ul. Zawadzka nr. 9. 3095—1

D o sprzedania jest resorka ul. Piotrkowska 18. Schweitzer. 3094—1

D o wynajęcia sklep na wsi z ogrodem. Wiadomość ul. Rzgowska 3 Wiśniewski. 3115

D wa magle do sprzedania ul. Szkolna nr. 16. 3105

D om sprzedany z powodu podziału majątku, murywany o 4 mieszkania, plan na dalszą budowę, na dogodnych warunkach cena 2500 rb. w Konstantynowie. Wiadomość od 7 w. ulica Średnia nr. 86 m. 35. W. Schlich. 3126—1

D wa magle do sprzedania ręczna i motorowa Cegielniana nr. 57. 3137—1

D wa pokoje z kuchnią do wynajęcia, oraz meble do sprzedania bardzo tanio byle zaraz Piotrkowska 190 m. 1. 3158

Na nadchodzące święta

poleca w wielkim wyborze:

KOSZULE
męskie i damskie.

Letnią bieliznę
= trykotową =

KRAWATY
najnowsze desenia.

**Żaboty, laski,
rękawiczki,
pończochy,
skarpetki,
szale, fartuszki.**

Paryska biżuteria.

u M. Kołodziejewskiego

Andrzeja 3

Do wynajęcia: trzy pokoje, kompletnie odświeżone, kuchnia, wygodny ogród, Wysoka 23. 2961-5sp-2

Do wynajęcia 4 pokoje, przedpokój, kuchnia, wanna, klozet, frontowe II piętro, od lipca r. b. przy ul. Pustej 22. Cena 525 rb. Wiadomość u rządcy p. Zamojskiego, Pusta 15. Tel. 1-42. 2797-6swc-4

Do wynajęcia 5 pokoi, kuchnia, winda, gaz, elektryczność z wszelkimi wygodami, I piętro, front, oraz 3 pokoje, kuchnia, klozet i inne wygodny w oficynie II piętro od 1 lipca przy ulicy Nowo-Targowej 9. Wiadomość na miejscu u stróża lub u rządcy p. Zamojskiego, Pusta 15, tel. 1-42. 2796-6swc-8

Do wynajęcia tanio dwa pokoje z kuchnią na I piętrze od 1 kwietnia 1914 r., Gubernatorska 36. 2752-5s-2

Do sprzedania 9 i pół morgi ziemi wraz z urodzajnymi drzewkami 4 mile od Łodzi. Wiadomość Spacerowa 19 (Bałuty) Kacprzak. 2992-3sw-2

Dom do sprzedania murowany o 6-ciu mieszkaniach ul. Nowo-Lutomierska 15. 3072-3-2

Fortepian sprzedam z powodu wyjazdu tanio. Zgłaszać się cod. od 7-10 wiecz. Wólczajska 159-25. 2922-3*-5

Filia piekarska zaraz do sprzedania lub od pierwszego ul. Suwalska 3. 2996-2s-2

Fortepian w dobrym stanie do sprzedania lub odjęcia na 6 miesięcy także meble i kwiaty. Pusta 11-10. 3124-2-1

Gorsety brukselskiego fasonu, napierśniki dopasowane na składzie, a obstalunkowe w tydzień nadchodzą ul. Główna 17 (siedemnasty). 2208-8sc-7

Gramofon salonowy wyciąga pare stron 15 płyt, sprzedam za bezcen Piotrkowska 291-8. 3155-2-1

KORNISZONOW kilkanaście pudów hurtowo-detalicznie do sprzedania Władzewska 143 sklep. 3035-3sp-2

KWIATY sztuczne do kapeluszy, sukien, koszów tanio, bo w prywatnym mieszkaniu. Zamawiającym wcześniej na dzień kwiatka znaczne ustępstwa. Piotrkowska 82-18, III-je piętro. Tamże potrzebne uczenie. 2809-20-7

Kowalskie naczynia do sprzedania i kuźnia do wynajęcia zaraz w dobrym punkcie Łódź, ulica Kątna nr. 56. 3111-1

KARBUJE różne suknie, falbany, żaboty, koronki na poczekaniu Rzgowska nr. 12-12 w kamienicy wejście od podwórza na I-m piętrze. 3078-2c-1

Letnie mieszkania z pensjonatem we dworze dla młodych panienek zapewnia się troskliwą opieką. Wiadomość Piotrkowska 275 G. Filtzer tel. 21. 3036-10sw-1

Letnie mieszkania różne do wynajęcia, człowiek do gospodarstwa także potrzebny żonaty. Wiadomość róg Pańskiej i Zielonego Rynku, handel win. 3086-3-2

Lóżka żelazne, materace, wył. żymaczki, aluminiujum; kuchenne naczynia, wyżymaczki. Ceny najniższe na raty Chodkowski i Lenk, Mikołajewska 25. 3160-3spt-1

Magieli do sprzedania, Nowo-Pańska 144 przy Kątnej; w sklepie. 3143-3-1

Maszynę bębnową pięknie szycącą, sprzedam bardzo tanio Władzewska 119-14. 3149

Mala piekarnia do sprzedania Wiadomość ul. Zarzevska 3 w maglu. 3176-1

Maszynę bębnową do szycia sprzedam niedrogo i maszyną za 14 rb. Chłodna 6 m. 65. 3168-1

Magle do sprzedania elektryczne Władzewska 47. 3156

Mam parę par chomąt używanych, do sprzedania roboty i angielskich oraz nowych duży wybór. Zakład G. Skarzynskiego Władzewska nr. 195. 3093-6sw-1

Maszyny 2 Singera bębnowe miesiąc używane i maszyna za 16 rb. Piotrkowska 103-5. 3114-2-1

Magieli 2 do sprzedania w dobrym punkcie ul. Konstancyńska nr. 6. 3080-2-2

Magieli do sprzedania na miejscu lub na miasto Orla nr. 25. 3077-2-2

Meble do sprzedania z powodu wyjazdu zaraz Anny 19-31. 3055-2-2

Mam dom do sprzedania, dochodu 1,800 rb. Cała suma niewymagalna. Chojny, Marszałkowska Nr. 5. 2150-8sc-6

Magle nowe do sprzedania. Fabryka magli B. Kapczyńskiego Zgierska 24. 2737-6cs-4

Młody, 5-klasowy wykształcony, gruntowna znajomość buchalterii, poszukuje praktyki biurowej. Łaskawe oferty: „Młody w Rozwoju”. 2758-3sc-3

Magazyn W. Głuszkowskiej poleca na sezon duży wybór najmodniejszych kapeluszy, przyjmuje także do przefasonowania strusie pióra do prania i fryzowania, przyjmuje się uczenie tylko chrześcijanki ul. Przejazd nr. 14. 2896-8ps-2

Nowe kola w wielkim wyborze są do sprzedania Konstancyńska 108. 3147

Owocarnia za 170 rubli do sprzedania byle zaraz ulica Nawrot nr. 17. 3107-1

Od kwietnia do wynajęcia sklep ładny 2 okna zdatny na męczarnie jadalnie lub temu podobne przy stacyi, Sładowska 11 u felczera także do sprzedania szklane forjer sklepowe, lampy gazowe boczne, szafa i inne zdatne dla fryzjera. 3075-2-1

Ogrodnik żonaty bezdzietny w sile, wieku, doświadczony w prowadzeniu ogrodów handlowych i ozdobnych poszukuje posady w miejscu lub na wyjazd. Łaskawe oferty Łódź, ul. Zielona nr. 26-12. 2909-2s-2

OTWORZYŁEM pracownię obuwniczą w najświetniejszych fasonach Aleksandrowska 47, Józef Kwiatosiński ceny bardzo przystępne. 3063

Prosby, sprawy karne, apelacje, kasacje, kontrakty, paszporty zagraniczne Dawid Maków. Władzewska 36. 3134

Poszukuję pokoju przy inteligentnej rodzinie w stronie Kozin przy linii tramwajowej nr. 9 lub 3. Oferty: Polna nr. 9. Medyńska dla „Z”. 3123-2-1

Potrębna prasowaczka zdolna Dzielna 12. 3121-1

Potrębni uczniowie do słusarni mechanicznej Zawadzka nr. 14. 3140-2-1

Potrębny czeladnik krawiecki do spodni ul. Konstancyńska nr. 23 m. 6. 3103-1

Potrębna dziewczynka do służby Targowa nr. 43. Zabicka. 3106-5-1

Przyjmę dwóch panów na wspólne mieszkanie Rozwadowska 15 m. 19. 3054-1

Pokój bez mebli, elektryczność, wygody, I piętro, front, pojedynczej osobie odnajmę niedrogo. Oferty pod „J. Z.” w adm. Rozwoju. 3074-2-1

Potrębna dziewczyna młoda zdrowa do dziecka i pomocy w gospodarstwie. Zgłaszać się Piotrkowska 242 portyer wskaze.

Potrębni podręczni czeladnicy krawieccy na wyjazd, także potrzebni chłopcy do terminu. Wiadomość ul. Poprzeczna nr. 4 m. 1. 3068-2-2

Pokój od 1 kwietnia z całodziennym utrzymaniem Benedykta 10 m. 2. 3061-2-2

POTRZEBNA zaraz dziewczyna lub kobieta do służby. Wiadomość ul. Przejazd nr. 8 Rozwój. d

Potrębna zdolna modystka i podręczna Zielona 33. 3045-5-3

Potrębna prasowaczka i pracownica ul. Konstancyńska 53. 3034-2-2

Potrębny zaraz młody stolarz do drobnych robót. Wiadomość: Piotrkowska nr. 100 III-cie piętro. 2-2

Potrębne zdolne staniczarki do pracowni sukien J. Włodarczyk ul. Piotrkowska nr. 151. 3085-2-2

Potrębni uzdolnieni czeladnicy krawieccy na duże i małe sztuki na stałe. Krótka nr. 5 Wierzbicki. 3083-2-2

Piwarnia do sprzedania z warsztatem rzeźnickim bardzo korzystna dla rzeźnika lub fryzjera, Stara Mania wśród lasu. 2819-2s-2

Pokój umeblowany osobno wejście, wszelkie wygodny do wynajęcia Andrzeja 7 Kolubiński. 2948-3*-3

Potrębny nakładacz do drukarni Rozwoju. Wiadomość w drukarni.

Potrębna panienka lub młody człowiek do zajęć biurowych dokładna znajomość rosyjskiego wymagana. Zgłoszenia pod „Dejot” w adm. Rozwoju. 2968-2s-2

Potrębni szewcy na męską robotę i reparacje ulica Andrzeja 55-56. 3151-2-1

Potrębne zdolne podręczne i uczenie ul. Władzewska 104 m. 19. 3132-2-1

Potrębna panna do sklepu. Oferty w Rozwoju pod „Kolonialny”. 3155-2-1

Potrębne zdolne prasowaczki ul. Władzewska nr. 49. 3138

Poszukuję tokarnię metrową używaną w dobrym stanie. Ceny i adresy składać w adm. tej gazety dla „M. S”. 3168

Potrębni: stangret (świadek) Małżeństwo (żona służąca) z 14 letnim dzieckiem Nowa 5 (róg Przejazd). 3169

Przybłąkała się suka Dog popielata końce łap białe i czystą pierś, naszyjnik rzemienny okrągły. Prawy właściciel może się zgłosić na ulicę Wodną nr. 37 do Antoniego Gadka za zwrotem kosztów. 3170-1

Place mam jeszcze do sprzedania po 640 rb. może być na splate Władzewska 158A m. 13. 3174-2w-1

Potrębna młoda dziewczyna (niania) do chłopczyka w I i pół roku, Nawrot 43, m. 6. 3139-3-1

Potrębne są zdolne podręczne i uczenie Piotrkowska nr. 242. 3141

Potrębny większy chłopiec do warsztatu mechanicznego ul. Piotrkowska 165 Wideliski. 3146-2-1

Potrębne uczenie do haftu i robot ręcznych Władzewska nr. 109. 3151-2-1

Potrębna zdolna pracownica ul. Radwańska nr. 19 do pralni. 3153-1

Potrębni ludzie do koni do brze obeznani z miastem z dobrymi świadectwami Wysoka nr. 10. 3154

Przybłąkał się pies, duży do polowania, brązowy odebrać można za zwrotem kosztów ul. Przędzalniana 67 m. 10. 3081

Potrębny człowiek uczciwy z kaucją 20 zaraz i chłopiec ul. Władzewska nr. 90, szkoła kroju. 3013-1

Pianin wielki wybór, fortepian używany, strojenie, reparacje Ceny najniższe na raty. Chodkowski, Mikołajewska 25. 3159-3wc-1

Potrębna zaraz starsza dziewczyna do służby Andrzeja 58, Mleczarnia. 3128

Różne mieszkania do wynajęcia ul. Wodna 3 dowiedzieć się u Zewa Rokicińska szosa 17.

Reszki hurtowo i detalicznie na garnitury i palta męskie i na kostymy damskie oraz na ubranka dzieciinne od 12 do 2 i od 6 w. Główna 35, poprzeczna oficyna 44. 3111-3cc-1

Reszki wełniane na bluzki, kostymy damskie, ubrania męskie w najlepszych gatunkach. Konstancyńska 5 m. 24, oficyna, II piętro. 1480-12cs-12

Rower i maszyna nożna prawie nowa do sprzedania tanio Piotrkowska 26) m. 5 front. 3171-1

Restauracye III, z kilkoma morskimi, blisko Łodzi sprzedam, gotówki potrzeba około 3000. Zawadzka 10 Niemierski tel. 35-84; także piwarnię w dobrych punktach Łodzi, mleczarnie dobrze prosperujące oraz sklepy kolonialne kilka lat będące w jednym ręku tanio nabyć można. 3082-2-2

Sprzedam 57 morgów, hypoteczne 21 bankowe w tem zagajniku 18 m., łąki 6 morgów, morga torfu, stawy, rzeka przechodzi, można budować młyn lub fabrykę, letniska przyjemne z pobudynkami z zasiwem. Cena 15000 rb. sprzedaje z powodu zmiany interesu, dowiedzieć się można ul. Fiałkowska nr. 4 Borkowski, pieniądze wszystkie niepotrzebne. 3175-3pc-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny z powodu choroby zaraz i tanio do sprzedania Gubernatorska 58. 3050-3-3

Sklepowe urządzenie zabezpieczone do sprzedania Niecała nr. 5 przy Łagiewnickiej. 3070-2-2

Szata dębowa do sprzedania u stolarza Wólczajska 65. 3048-3-3

Sklep spożywczy do sprzedania. Zakątna 35, naprzeciw fabryki, także fortepian. 1931-5s-5

Sprzedam tanio mało używaną sottomanę szeslag i stół dębowy Andrzeja nr. 51 u Tapicera. 3197

Sprzedaje się piwarnię w dobrym punkcie, z ładnym urządzeniem ul. Długa nr. 93, pod nazwą „Piwny Bar” z powodu wyjazdu z Łodzi. 3163

Szafy dębowe rozbierane, do rzeczy po 18 rabli 2 Fajra nr. 5 Bałuty, stolarz. 3129

Są do sprzedania meble: szafy, łóżka, bielizniarki, biurko, stoly, ul. Rozwadowska nr. 14 u stolarza. 3140-3ws-1

Sklepowe urządzenie sprzedam tanio ul. Władzewska nr. 106A. 3142-3-1

Sprzedam 2 magle ul. Benedykta nr. 32. 3144

Sprzedam zakład mechaniczny w dobrym punkcie uruchomiony motorem elektrycznym, także lampa naftowo-żarowa 750 świec, do sprzedania. Piotrkowska 145, 3 piętro front, wprost schodów. 3148

Sklep do sprzedania spożywczo-dystrybucyjny z powodu kapna własności Pańska nr. 8. 3041-2s-2

Sklep do wynajęcia Szosa Brzezińska nr. 7. 3052-2-2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu choroby zaraz lub od 1-go kwietnia ul. Piotrkowska nr. 225. 3038-5*-2

Sklep przy fabryce dobrze prosperujący z powodu choroby do sprzedania Suwalska 7. 2926-5*-5

Sprzedam pralnię z powodu nagłego wyjazdu Główna 42. 3087-3-1

Sklep dobrze prosperujący, jest do sprzedania. Wiadomość: Wólczajska nr. 147 (w sklepie). 3122-3wc-1

Sklep kolonialny do sprzedania z całym urządzeniem od 1-go kwietnia ul. Ogrodowa nr. 30. 3120-1

Sklep spożywczy-narozny w dobrym punkcie z powodu zmiany interesu do sprzedania zaraz Szosa Pabianicka nr. 38. 3104

Sklep spożywczo-dystrybucyjny jest do sprzedania z powodu choroby tanio byle zaraz ulica Aleksandrowska nr. 56. 3118

SOLIDNYCH kilka SKLEPOW sprzedam, ryzyko wykluczone, targi sprawdzone. Jeden sprzedam z pięknym urządzeniem niedrogo byle zaraz. Przyjmuję do 12 i od 4-6 Kamiński Główna 9. 2828-3pc-4

TANIO i szybko sprowadzam nowe paszporty, piszę wszelkie **PROŚBY** i apelacje od 12-21 od 6-8 Piotrkowska 108, parter, prawa oficyna. Wiadomość w pralni. 2936-4-4

TANIO i szybko sprowadzam nowe paszporty, przesiedlam żony do mężów, piszę wszelkie **PROŚBY** apelacje, w które niedziele i codziennie 5-10 wieczorem. Zakątna 73, prawa oficyna 1. Biuralista katoliki. 2552-2s-1

Tanio tapicer przerabia meble i materace, zawiadomić kartą pocztową Lipowa 32 Ruszkowski. 2931-5cs-3

Urządzenie sklepowe zaraz do sprzedania bardzo tanio ul. Młynarska nr. 47 Bałuty. 2917-5*-5

Urządzenie kuchni i różne drobiazgi do sprzedania, mieszkanie składające się z 3 pokojów z wanną etc. tanio do odstąpienia Olgajska 12 m. 1. 3106-5-1

Udziałem korespondencyjnym i konkursy niemieckiej wiczożami. Oferty „Korespondent”.

Uczeń potrzebny do stolarni Dzielna 20. 2995-3sw-2

Wojnyńskie obwarzanki i pierniki zawsze świeże Główna nr. 25. 2798-4s-2

Względu dom do sprzedania o osiunu mieszkaniach. Blizsza wiadomość ul. Piątkowska dom Hertla w piwarni. 3029-2-2

Willa piękna, domy dochodowe
w młyny, place, gospodarki
wiejskie, sklepy poważnie, pi-
wiarnie dające utrzymanie lic-
nej rodzinie, restauracje III rz.
Sprzedam zamienię do placu.
Zawadzka 10 Niemierski, tel.
35-84. Tamże różne sumy do
ulożenia na I, II. 3002-4swpt-2
Za 800 rub. utrzymanie, sklep
Z spożywczy, targi do 400 rb.
miesięcznie, komorne z mieszka-
niem 108 rb. rocznie. Oferty w
adm. Rozwoju pod „800“.
2972-5sw-2

Zdolna krawcowa zwinawszy
pracownie z powodu wypad-
ku rodzinnego, poszukuje szy-
cia w domu prywatnym lub pra-
cowni Łaskawe oferty proszę
nadsyłać do adm. „Rozwoju“ dla
„Janiny“.
3064-5s-2

Zaginął maly biały pudelek dnia
Z 185 w srode, proszę odpro-
wadzić za nagrodą. Srednia 5
m. 8. 5162-2w-1

**Magle do sprzedania w do-
brym punkcie Srednia nr. 1.**
3119-1

Magle do sprzedania na
miejsce Poludniowa 28. 5092

3-2 pokoje, kuchnia, wygody
od kwietnia ul. Orla 16.
2975-5sp-1

Zagubione dokumenty

Aldolf Brand zagubil paszport,
A wyd. z mag. Łódzkiego. 3-4

**Feliks Wesołowski zagubil kar-
tę od paszportu, wyd. z fabr.**
Asterbluma. 5097

Helena Hanke zagubila kartę
H od paszportu, wyd. z fabr.
Grohmana. 5116

**Helena Zwolińska zagubila pa-
szport, wyd. z gm. Kwilno**
gub. Plockiej. 5018-3-5

Jan Bajnowicz zagubil paszport
U wyd. z gm. Lutomiersk gub.
Piotrkowskiej. 5052-3-5

**Kazimierz Michalak zagubil pa-
szport, wyd. z gm. Piaskowice**
gub. Kaliskiej pow. Łęczy-
ckiego. 5009-3-5

**Mieczysław Szczepiński zagubil kar-
tę od paszportu, wyd. z fabr.**
Sz. Rosenblatta. 5122

**Maryanna Wicenta zagubila pa-
szport wydany ze wsi Nowa-
Wies, gub. warszawskiej, pow.**
grójeckiego. 5-1

**Piotr Wieczorek zagubil pasz-
port, wyd. z gm. Sulmierzyce**
gub. Piotrk. 5058-3-2

Roman Hermanowicz zagubil
R paszport, wydany z gminy
Wiskitki gub. Warszawskiej.
5015-3-3

Ryszard Kiffe zagubil kartę od
R paszportu, wyd. z fabr. Bir-
kiera. 5125

Rudolf Jan Flejzman zagubil
R paszport, wyd. z gm. Wy-
mysłów gub. Piotrk. 5090-3-1

Stanisław Błaszczak zagubil
S paszport, wyd. z gm. Szadek
gub. Piotrk. 5093-3-1

**Zaginął paszport wydany z ma-
gistratu m. Łodzi na imię**
Franciszka Suwalskiego. 5-1

**Zaginął weksel na 67 rubli plat-
ny 22 marca 3, zastrzegam**
jako nieważny H. Jakubowicz.
5112

Zaginął paszport, wyd. przez
Z wójta gminy Częstocice pow.
Opatowskiego gub. Radomskiej
na imię Teodora Ochockiego.
5055-1

Zaginęła książka legitymacyjna
Z wydana z Kalisza i karta
paszportowa na imię Mieczysła-
wa Baranieckiego wyd. z fabr.
Wissa. 5089

**Zaginęła karta od książeczki le-
gitymacyjnej na imię Anto-
niego Kusiaka wydana z fabry-
ki Karola Scheiblera.**
1

Swieży transport
kanarków z gór Har-
cu, dobrze śpiewa-
jące w dzień i przy
wietrze

Gubernatorska № 16 m. 1.
K. Schink.

Bar „Versailles“
Piotrkowska 47 róg Zielonej
został dziś otwarty. 1179

Ważne dla każdego.
Mechaniczna pracownia form
do obuwia najnowszych faso-
nów, oraz dorabianie form do
niekształtnych nóg. Czarnem-
ski i S-ka, Pańska 46. Towar
gotowy na składzie. Ceny b.
przystępne 417

Dnia 22-go marca o godz. 2-jej przy ulicy Rokicińskiej Nr. 9,
m 43 odbędzie się

Zebranie Likwidacyjne
Stowarzyszenia Spożywczego „SIŁA 5“.

W razie niedostatecznej ilości członków, drugie zebranie odbędzie
się dnia 25-go marca. 992

Dr. med. Z. GOLC
Choroby skórne i weneryczne
ul. Mikołajowska 18.

Godziny przyjęć: od g. 9-12 i od 4 i pół
do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta
od 9 do 12 i pół. Telefon № 29-03.

Leznica dentytyczna
Lek. dent. St. Dąbrowskiego
ul. Rozwadowska № 1
(róg Piotrkowskiej). 653
Czynna od 9 rano do 8 wieczór.

Dr. Med. Szwarcwasser
Piotrkowska 18. Tel. 10-82.
Spec. choroby żołądka, ki-
szek i przemiany materji.
Analizy we własnym laborator.
Przyjmuje: od 11-1 i od 6-7
i pół. wieczorem. 833

Dr. W. Dutkiewicz
Choroby weneryczne,
skórne i dróg moczowych, ob-
Ulica Nowotna 1, róg Piotr-
kowskiej.
9-12 i 5-8, panie 4-5.

DO SPRZEDANIA
tanio rolwaga, perelotka peters-
burska na gumach nowych, nowe
miedziane rury 5", za funt 46 k.
Adres: ul. Piotrkowska № 285,
róg Czerwonej. 948

Dr. S. SZNITTKIND
Średnia 3.
Specjalista chorób skórnych,
wenerycznych, (stosuje 606), ko-
smetyki lekarskiej (włosy, twarz
etc). Rano od 8 i pół-11 i pół
od 4 i pół-8 i pół. 120

Choroby weneryczne
skórne i dróg moczowych
Dr. Stanisław Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjmuje od 9-10 rano i od 5-8
wiecz. kobiety od 4-5. 1331-r

Dr. Leon Waclaw
Olszowski
Choroby wewnętrzne, żołądka i
kiszek. Ewangelicka 5, przyjmuje
do 10 r. i od 4-6 po pol. 5039

Galanteria i bielizna
męska i damska 520
E. SZMITT
Piotrkowska 167.
Ceny najniższe. Towar lepszy

Pracownia „Marie“
Mistrzynie Cechu warszawskiego
wykonują suknie 10-12 rb.,
kostiumy angielskie 12 rb.
950 za fason.
Mikołajowska 37, II p., winda

Dr. Feliks Szulc
Andrzeja 13
Choroby skórne, weneryczne i
moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9 i pół, do 11-jej i od
5-8. W niedziele i święta od 9
do 12-jej. Telef. 28-23. 507

Przedw. kokluszowi, przy kaszlu,
nstmie, emfizemie, katarach krta-
ni, oskrzeli i chorobach płuc,
wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy,
„Kosulin“ aptekarza J. Saskie-
go, w Brześciu Lit. Pozwolenie
Rady Medycznej z № 847. Grand
Pix w Hadze. — Cenaflakon u rb.
Zgądać wszędzie. — W Łodzi u
Spiessa 1369-1

Skradziono weksel
na 100 rb. i blanko, wystawiony
przez Teodora i Antoniego
Adamczewskiego, na zlecenie
Leona Jagodzińskiego, ostrzeża
się przed nabyciem gdyż jest
nieważny. 962

D. Mittelstaedt
Mikołajowska 67.
Przyjm.: od 9-9 i pół rano i 5-6
pół. po poł. w niedziele i święta
tylko rano od 8-10

Używana w dobrym stanie
LOKOMOBILA
od 20 do 25 P. S. jest poszuki-
wana. Łaskawe oferty proszę
składać pod „O. S. 20“ do Adm.
niniejszego pisma. 934

Tylko Piotrkowska Nr. 9.
sklep frontowy
Najpiękniej- **KAPELUSZE**
sze męskie i damskie, fantazyjne
sztywne i miękkie, fantazyjne
CZAPKI i różne **WIECZORNE**
po najniższej cenie
E. AJFER, Piotrkowska 9.
Przeprasowanie damskich i
męskich kapeluszy. 998

Roznosiciele
znający dobrze Bałuty —
Radogoszcz — Chojny — Dą-
brówkę i Szosę Pabianio-
ką posiadający kanary
rb. 50 — potrzebni zaraz.
Zgłaszać się do admini-
stracyi „Rozwoju“.

Wolant
na żelaznych kołach, w dobrym
stanie do sprzedania. Obejrzeć
można: Spacerowa nr. 9, stróż
ewskaz. 976

DOM
nowy drewniany, plac frontowy,
ogród, do sprzedania na dobrych
warunkach, pod Zgierzem blisko
tramwaju na miejscu, ul. Polna
przy Konstancyńskiej, u pani
Thiele. Można się dowiedzieć u
p. Dietricha, Ewangelicka nr. 15.

DOBRA OKAZJA!
Niemiec z Harcu
KANARKI
samce i samczki, dobre śpiewa-
ki, są do sprzedania.
HOTEL NIEMIECKI,
Średnia № 1. 993

MAGAZYN OBUWIA
JANA JANIECA 1038
poleca z najlepszego materiału
w różnych kolorach i fasonach.
WYPREDAZ
zdefasowanego obuwia po zn-
żonej cenie. **ANDRZEJA 24.**
Pasta „Aristos“ hurt. i detal.

PLAC POD LETNISKĄ
do sprzedania po 6-8 kop. lo-
kiet kw. od stacyi 5 minut dro-
gi. Wiadomość: Stacya Andre-
jów Dr. Z. F. Ł. u W-go Chmie-
lewskiego lub w Sejmiku u W-jej
p. M. P. Kochanowskiej. 1000

Potrzebny
WOZNIKA
żonaty, pracowity, trzeźwy do
przejazdu. Wiadomość w prze-
dzalni Lemana, Wólczańska nr.
247/830b. 1012

NAUCZYCIEL
udziela korepetycyi oraz przy-
spoznania na różne świadectwa.
Piotrkowska 117 m. 17, za-
stać można od 5-8. 912

Instytut de Beauté
de M-lle Miłkowska
(Zawadzka № 6)
(uczenica prof. Archaubeau
w Paryżu)
Specyalne francusko-kosmetycz-
ne masaże za pomocą lekarskich
środków. Hygieniczne pielęgno-
wanie i odmładzanie cery

TWARZY
Usunięcie zmarszczek, wgrów,
piegów, krostowatej i ospowatej
cery i brodawek. Wzmocnienie
porostu włosów. Usunięcie na
zawsze niepotrzebnych włosów na
twarzy. Wyjątkowe używanie prepa-
ratów elektrycznych podług naj-
nowszych wynalazków. Opieka
lekarska. Przyjęcia od 11-1 i
od 3-jej do 7-jej wieczór. 723

2 pokoje
do wynajęcia zaraz, każdy z od-
dzielnym wejściem, w jednym jest
zlew i wodociąg, dla inteligent-
nych panów, przy inteligentnej
rodzinie. Ulica Długa Nr. 143
m. 10-11. 1018

Zabawa taneczna
W niedzielę, d. 22 b. m. o go-
dzinie 6 wieczorem odbędzie się
zabawa taneczna w domu Zgro-
madzenia Majstrów Rzemieźniczych
Miłsza 46, na którą zaprasza A.
Rosner. 1020

W Towarzystwie śpiewa-
czem „Pieśń“ na Bałutach
przy ulicy Franciszkańskiej
odbędzie się 1016

Doroczne Zebranie.

Sprowadziliśmy
świeży transport
kanarków z gór
Harcu, a zara-
zem są do sprze-
dania: akwaryum
rybami, pozy-
lenie dla ryb,
oswojone małpy,
mówiące papugi
i różne ptaki klatkowe. Główny
magazyn. 1025

osada
składająca się ze 140 morgów,
pomiedzy Łodzią i Pabianicami
1/3 wiorsty od przystanku tram-
wajowego z budynkami gospo-
darczymi. Wiadomość: Skła-
dowa 21, m 7. 934

Dr. med. Bolesław Koi
PIOTRKOWSKA 56, tel. 32-82
choroby uszu, nosa, gard-
ła i chirurgiczne 1649
przyjmuje do 11 r. i od 4-7 po poł

Dr. W. FISCHER
Przyjmuje od 10-12 rano
i od 6-8 pp. Niedziele i święta
11-1, Zielona nr. 5. 402

Jest do sprzedania

kanark

osada

Wolant

DOBRA OKAZJA!

MAGAZYN OBUWIA

WYPREDAZ

Wolant

PLAC POD LETNISKĄ
do sprzedania po 6-8 kop. lo-
kiet kw. od stacyi 5 minut dro-
gi. Wiadomość: Stacya Andre-
jów Dr. Z. F. Ł. u W-go Chmie-
lewskiego lub w Sejmiku u W-jej
p. M. P. Kochanowskiej. 1000

Potrzebny
WOZNIKA
żonaty, pracowity, trzeźwy do
przejazdu. Wiadomość w prze-
dzalni Lemana, Wólczańska nr.
247/830b. 1012

NAUCZYCIEL
udziela korepetycyi oraz przy-
spoznania na różne świadectwa.
Piotrkowska 117 m. 17, za-
stać można od 5-8. 912

Instytut de Beauté
de M-lle Miłkowska
(Zawadzka № 6)
(uczenica prof. Archaubeau
w Paryżu)
Specyalne francusko-kosmetycz-
ne masaże za pomocą lekarskich
środków. Hygieniczne pielęgno-
wanie i odmładzanie cery

TWARZY
Usunięcie zmarszczek, wgrów,
piegów, krostowatej i ospowatej
cery i brodawek. Wzmocnienie
porostu włosów. Usunięcie na
zawsze niepotrzebnych włosów na
twarzy. Wyjątkowe używanie prepa-
ratów elektrycznych podług naj-
nowszych wynalazków. Opieka
lekarska. Przyjęcia od 11-1 i
od 3-jej do 7-jej wieczór. 723

2 pokoje
do wynajęcia zaraz, każdy z od-
dzielnym wejściem, w jednym jest
zlew i wodociąg, dla inteligent-
nych panów, przy inteligentnej
rodzinie. Ulica Długa Nr. 143
m. 10-11. 1018

Zabawa taneczna
W niedzielę, d. 22 b. m. o go-
dzinie 6 wieczorem odbędzie się
zabawa taneczna w domu Zgro-
madzenia Majstrów Rzemieźniczych
Miłsza 46, na którą zaprasza A.
Rosner. 1020

W Towarzystwie śpiewa-
czem „Pieśń“ na Bałutach
przy ulicy Franciszkańskiej
odbędzie się 1016

Doroczne Zebranie.

Sprowadziliśmy
świeży transport
kanarków z gór
Harcu, a zara-
zem są do sprze-
dania: akwaryum
rybami, pozy-
lenie dla ryb,
oswojone małpy,
mówiące papugi
i różne ptaki klatkowe. Główny
magazyn. 1025

osada
składająca się ze 140 morgów,
pomiedzy Łodzią i Pabianicami
1/3 wiorsty od przystanku tram-
wajowego z budynkami gospo-
darczymi. Wiadomość: Skła-
dowa 21, m 7. 934

Wolant
na żelaznych kołach, w dobrym
stanie do sprzedania. Obejrzeć
można: Spacerowa nr. 9, stróż
ewskaz. 976

DOBRA OKAZJA!
Niemiec z Harcu
KANARKI
samce i samczki, dobre śpiewa-
ki, są do sprzedania.
HOTEL NIEMIECKI,
Średnia № 1. 993

MAGAZYN OBUWIA
JANA JANIECA 1038
poleca z najlepszego materiału
w różnych kolorach i fasonach.
WYPREDAZ
zdefasowanego obuwia po zn-
żonej cenie. **ANDRZEJA 24.**
Pasta „Aristos“ hurt. i detal.

Wolant

DOBRA OKAZJA!

MAGAZYN OBUWIA

WYPREDAZ

Wolant

DOBRA OKAZJA!

MAGAZYN OBUWIA

WYPREDAZ

Wolant

DOBRA OKAZJA!

MAGAZYN OBUWIA

WYPREDAZ

Wolant

DOBRA OKAZJA!

MAGAZYN OBUWIA

WYPREDAZ

Wolant

DOBRA OKAZJA!

MAGAZYN OBUWIA

WYPREDAZ

Największa łódzka elektryczna fabryka palenia kawy i surogatów „Tryumf” poleca p. p. Kupcom, Cukiernikom i Handlującym

Wyborne Kawy Palone i Kawę Słodową

we wszelkich gatunkach i cenach.

Hartowy skład towarów kolonialnych. Skład cykoryi Ferd. Bohm i S-ka w Włocławku, egz. od 1816 r.

Skład herbat Tow. „Karawana” w Moskwie. Skład Krochmalu Ryzowego i „Blyszczu Hoffmana w Salzufen. Skład świec Braci „Krestownikowych” w Kazaniu.

Franciszek Glugla, Łódź, Południowa nr. 28. Telefon 8-17.

1177

Nie kupujcie Gramofonów

przy których trzeba zmieniać igły i które to strasznie niszczą płyty, gdyż są teraz

PATHÉFONY

które są najlepsze i najpraktyczniejsze, bo

grają bez igieł, głośno i nadzwyczaj wyraźnie.

Wielki wybór aparatów z tabami i bez tab. Każdy oryginalny Pathéfon jest zaopatrzony marką fabryczną umieszczoną obok. A więc wystrzegajcie się falsyfikatów Sprzedaż na raty na warunkach bardzo dogodnych

Kto chce nabyć oryginalny Pathéfon B-ci Pathé to może dostać tylko

w specjalnym składzie Patefonów

Łódź Piotrkowska № 118 :•: telefon 19-09.

ULUBIONE

PERFUMY ZNAWCÓW

Gałązka Bzu

subtelny, wiosenny aromat żywego kwiatu bzu.

Dostawcy Dworu J. C. M.

Tow. Brocard & Cie.

1105

Pierwszorzędna sprzedawczyni

obznajomiona z obsługą klientell, pierwszeństwo mają poważniejsze damy, które pracowały w podobnym interesie. Zgłaszać się od 8-jej do 10 rano.

Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100.

1167

Odciski

brodawki, zgrubiałą skórę uswa najskuteczniej znane i nagrodzone Wielkim Złotym Medalem w Paryżu

ARAGO ST. GÓRSKIEGO w Warszawie Leszno № 12. Cena 55 i 60 kop. Żądać wszędzie. Wystrzegać się naśladowstw. Zwracać uwagę na markę Gladysator.

1826

MLECZNA „MLEKOL”
N° 15
jasna słodka
tabliczki: 20, 10, 5 kp.

Najdoskonalszy
CZEKOLADA
Fuchs
Wyrób krajowy
KRAKUS (ciemna słodka)
tabliczki 20, 10, 5 kop.

ŻAДАĆ WSZĘDZIE

Zarząd 7-go Łódzkiego Tow. Poż. Oszczędnościowego ma zaszczyt podać do wiadomości p. p. członków, że

Ogólne Zebranie

odbędzie się w środę dnia 25 Marca o godzinie 2-jej po południu w domu Ludowym, ul. Przejazd № 34.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór prezydium, 2) Odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania za rok 1913 i podział zysków, 3) Zatwierdzenie budżetu na r. 1914, 4) Wybór jednego członka Rady.

1041

Polski Hurtowy Skład Mąki

poleca dla pp. sklepowych wszelkie gatunki osyjskich i polskich firm, po bardzo przystępnej cenie

W. ŚLIWERSKI i S. STAWICKI

Staro-Zarzewska № 62

wejście z ulicy Grabowej w podwórzu.

1118

Zarząd Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Zgierzu

uprasza p.p. Członków o przybycie w czwartek 26-go marca r. b. o godz. 3-jej po południu do lokalu Towarzystwa na mające się odbyć

Ogólne Zebranie

Porządek dzienny zebrania:

1. Wybór przewodniczącego. 2. Zatwierdzenie sprawozdania i podziału zysków za 1913 rok. 3. Wybór jednego członka Zarządu. 4. Wybór trzech członków Rady. 5. Wybór trzech członków Komisji Rewizyjnej i trzech ich zastępców. 6. Zatwierdzenie budżetu na 1914 rok. 7. Wnioski członków.

1047

Znakomity romans **Juliusza Wernego**

1185

Dzieci kapitana Granta

w krótkim czasie będzie demonstrowany w teatrze „LUNA”

Nie zapominajcie że

1002

ZWIERZYNIĘC

przy ul. Piotrkowskiej nr. 117 zostaje się tylko na 5 dni.

Tylko w tę niedzielę ostatni raz pokazuje się niedawno urodzone w Łodzi 2 lwy: Monna-Liza i Teska, przyszłych królów pustyni.

Wojście 25 k., dzieci i uczniowie 15 k.

Warszawska Szkoła Kroju i Szycia

odznaczona złotym medalem na Wystawie

1026

Apolonii Ropydłowskiej.

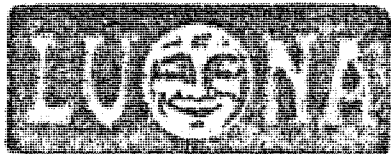
Nauka gruntowna i prędką. Wydaje patenty poświadczające przez władze rządowe. Kursy wieczorne za opłatą tygodniową. Sprzedaż form papierowych. Piotrkowska № 154.

MAGAZYN KAPELUSZY DAMSKICH i GALANTERYI

Florentyny Chlebowskiej ul. Zielona № 33, (Zielony Rynek)

ma zaszczyt polecić Szanownej ewojej Klienteli duży wybór galanterii damskiej i męskiej po cenach bardzo niżonych. Poleca również kapelusze damskie tanie i gustowne, także załobne kapelusze na składzie.

6335

Od 21 do 23 marca włącznie.

Wielkie arcydzieło Nordiska

Znakomity artysta w Kopenhadze

W. Harrison

w głównej roli

WALKA Z SZATANEM

Wielki artystyczny dramat w 4-ch częściach.

- 1) Potęga hipnotyzmu. 2) Szatan czuwa.
- 3) Straszna chwila. 4) Tajemniczy pierścionek.

Ceny zwyczajne.

Najlepsza muzyka w mieście.

1195

SPINKS

Dzisiaj i jutro po raz ostatni wielkie wszech światowe arcydzieło kinematograficzne

„GERMINAL” (życie robotników)

W 8 wielkich akt. ze znakomitym M. Kraussem w głównej roli

1193 Nie bacząc na wielkie wydatki, ceny pozostają zwykłe: 15, 20 i 30 kop. Niechaj nikt tej okazji nie przepuści. Obraz został odegrany pod ziemią. Straszna katastrofa w kopalni węgla. Wspaniałe sceny ratunkowe. Początek o godz. 3.

WYTWORNY KINEMATOGRAF

Tylko do poniedziałku 23 b. m. włącznie, t. j. tylko 3 dni

„MIRAGE”

w salonach „Grand Hotelu”

Miłość była tylko marzeniem

Wybitny i wspaniale wykonany dramat z życia w 3 wielkich częściach, odegrany przez najlepszych artystów królewskich teatrów w Kopenhadze. 1197

Oficer Monderson (wspaniała komedia).

Bougie i przyłodek Carbon (Bajeczna natura w pięknych wirażach).

ODEON

Ofiara fałszerza pieniędzy

Wielki dramat detektywów wspaniale kolorowany w naturalnych kolorach oraz inne wspaniałe obrazy. - Ceny zwyczajne.

1191

CASINO

TAJEMNICA CZARNEJ DAMY

Sensacyjny dramat w 4 wielkich aktach.

oraz zupełnie nowy repertuar mówiących obrazów.

- 1) Ażeby zamaż wyjść. 2) Było pewnego razu.

Ceny zwyczajne.

1189

Skład sukna i kortów W. GROSSMAN

DZIELNA M I

DZIELNA M I

poleca okazjnie: Oryginalne Angielskie i krajowe desenia na ubrania i palta męskie oraz kostiumy damskie Angielskie od 3.75 za arazyn itd. Krajowe od 1.75 „ „ itd.

UWAGA! Jesienne i zimowe materiały niżej ceny kosztu. 988

Ból głowy i Migrena

„Migreno” oryginalne proszki zawsze z marką

„ROGUT” lecz nigdy w opakowaniach. Proszek 10 k.

Hu towy Skład

Nafty, śledzi, soli i towarów kolonialnych

M. Kurnatowski

ul. Wólczańska nr. 149, tel. 22-07. 708

Najwyższe nagrody za „RADICAL”

Maść „RADICAL”

435

najlepszy środek od reumatyzmu, łamania w kościach, wyrzutów, swierzby, egzemy (liasz), skrofotów, zapalenia pokarmowego piersi, hemoroidalnych oścień, ran ciętych, stłuczeń i innych zastarzałych chorób skórnych i ran.

Za „RADICAL” nadesłano mnóstwo podziękowań listownych od pacjentów i odeszł lekarzy, kopie takowych w osobnych broszurach ze sposobem użycia rozdają i wysyłają się bezpłatnie.

„RADICAL” sprzedaje się w Kantorze, Filii, oraz w większych aptekach i składach aptecznych w stołkach po Rb. 1, 2 i 3. Wszelkie zamówienia uskutecznią się natychmiast i za zaliczeniem pocztowym Przesyłka na koszt odbiorcy. Przy zakupie zwracać uwagę na jakość etykiety i stempla z napisem na dnie każdego stoika „RADICAL” T-wa ci Santifrow. Skład centralny: Warszawa, Nowogrodzka 27. Filia Łódź, Piotrkowska 10. Główny knnot Samara. R. J. Polaczek. Tel. 1-94. Filia Łódź, Piotrkowska 10. Główny knnot Samara.

Wykwintne wykonywanie garderoby podług miary!

Nasz oddział garderoby podług miary zaopatrzone został we wszelkie najnowsze materiały wiosenne. Przy zamówieniach na garderobę lepszą (cennik I) przyjmujemy zupełną gwarancję za doskonałe wykonanie wszelkich zleceń.

Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100.

1095

BANKI

do przewozu mleka

we wszystkich wielkościach, solidnej roboty, z czystej chemicznej cyny pobielanej

W. Piehler

Wólczańska 196.

Tamże przyjmuje się stare banki do reparowania i pobielania.

SPRZEDAŻ W RIERSZCZORZĘDNYCH PERFUMERYACH

EUREKA

KREM KONWALIOWY D-ra LUSTIGA

EUREKA USUWAJĄCE PIEGI
EUREKA OZY RĄDY. PRYSZCZE
EUREKA KALNIE LISZAJE
EUREKA Niezastąpiony środek kosme-
tyczny wysoce udelikatniający cerę.

CENA SŁOIKA Rb. 1.50

Zastępstwo i Skład Główny na Królestwo i Cesarstwo

HURTOWNIA PERFUMERYJNA.

Warszawa, ul. Chmielna Nr. 27. Tel. 110-75 i 111-15, 1125

I SKŁADACH APTECZNYCH.

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żel. Fabryczno-Łódzkiej

podaje do wiadomości, że na stacji Łódź-Fabryczna przy ulicy Wodnej № 677ª jest do wdzierżawienia plac pod skład węgla.

Informacji co do warunków dzierżawy można zasięgnąć w Kancelarii Zarządu drogi w godzinach zajęć biurowych.

9118

Łódzkie ziemieśnicze Towarzystwo

Pożyczkowo-Oszczędnościowe

40 Mikołajewska 40

przyjmuje członków i udziela pożyczek do wysokości 600 rb.

Przyjmuje również wkłady oszczędnościowe, od których płaci: na każde żądanie 4%, z 3-miesięcznym wymówieniem 4 1/2%, z półrocznym 5% i z rocznym 6%, licząc procenty od dnia włożenia.

Biuro otwarte jest codziennie od godziny 10-ej rano do 3-ej południu, oprócz tego we wtorki, czwartki i soboty od godziny 6-ej do 8-ej wieczorem.

769

Bazar przemysłowo-rzemieślniczy

w Łodzi, Piotrkowska № 91. Telef. 35-41.

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości, że dla podniesienia rzemiosła krajowego, dania możności naszym fabrykantom i rzemieślnikom pokazania szerszemu ogółowi swoich wyrobów, Stowarzyszenie rzemieślników otwiera dnia 1 kwietnia r. b. w Łodzi, ulica Piotrkowska № 91, stały

Bazar przemysłowo-rzemieślniczy Wszelkie roboty są już na ukończeniu.

Zamówienia na wolne jeszcze miejsca przyjmuje kancelarya, mieszcząca się w Bazarze, Piotrkowska 91. Telef. 35-41.

1085

Ormonde

Tanio, dobrze, a nawet bez PIENIĘDZY!!!

powszechnie znana firma

Sprzedają na sezon 1914 r. nowe typy rowerów:

Szosowe, wyścigowe i damskie najpiękniejszych w świecie wyrobów angielskich marek B. S. A. Triumph, Raleigh, Rudge-Worth i Ormonde po niebywale przystępnych cenach, a także na warunkach rozplaty do 30 miesięcy, począwszy

od rub. 3 kop. 50 mies. Ceny got. od rb. 75.

Największy dom Automobilo-Rowerowy

„The New Maison-Ormonde”

Oddział w Łodzi, ul. Spacrowa № 40.

Cenniki bogato ilustrowane bezpłatnie.

W niedzielę i święta magazyn otwarty od godz. 9 r. do 5 po poł. 1129

Staty skład 2,000 sztuk rowerów i motocykli.

STAW FOLWARK CHOJNY.

Dla amatorów łowienia ryb przez czas od 15-go kwietnia do 15-go sierpnia wypuszczam za opłatą od jednej wędki pięć rubli. Wiadomość na miejscu. 952

Do wynajęcia od 1 kwietnia

3 POKOJE

z kuchnią

z wszelkimi wygodami. Staro-Zarzewska 64. 932

TKACZE

na podwiązki gumowe poszukiwani. Thürsz i Mifenbach. Warszawa, Burakowska 9. 1137

LETNIE MIESZKANIA

2 wiorsty od st. Kuluszki, z całkowitym utrzymaniem. Wiadomość: Heppen, Mikołajewska 34. 892

Dr. R. GLOGER

Choroby kobiece i akuszerzya.

Przyjmuje 9-11 r. i 5-7 wiecz. Nowy Rynek 5. Telef. 54-97.

Zjednoczone fabryki

Wyrobow Ogniotrwałych

dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850
Oddziały fabryk: Mark-Redwitz w Bawarii i Halbstadt (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Kinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i murki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów.—Robotników obecnie około 1.500.

Reprezentant na Łódź i okolice:

B. Loziński, Łódź—Pasaż Szulca № 3,
Telefon 547. 129

Lecznica Widzewska lekarzy specjalistów

dla przychodzących Główna 51 (róg Widzewskiej tel. 30-83).

Dr. Kerschner choroby dzieciinne 11 i pół do 1. Dr. Wołyński — uszu, gardła i nosa od 12 do 1. Dr. Fried — wewnętrzne od 6 do 7 i pół. Dr. Fokschański — chirurgiczne od 11 do 12 i pół. Dr. Fryde — kobiece i akuszer od 12—1. Dr. Trachtenherc — weneryczne i skórne od 11 i pół do 12 i pół i od 5 i pół do 6 i pół. Dr. Goldstein-Poljak okulista od 6 i pół do 7 i pół

Analiza, szczepienie ospy, badanie mamek.

Porada 50 k.

Uprzejmie zawiadamiam Szanowne Panie, iż przy ulicy PIOTRKO-SKIEJ 117 otworzyłam pracownię ubiorów damskich i dziecięcych pod firmą „DELFINA”

Mając pełne doświadczenie w tym zakresie i jako była ZARZĄDZAJĄCA FIRMĄ „POLASKA”, polecam się łaskawym względem.

Z poważaniem
Marya Gonsiorek.

Nowość !!

Rzecz z dziedziny okultyzmu pod tytułem

„Poznaj siebie samego” (Sokratice)

Opracował Bolesław Trebor

Mysł i ruch. — Sugestia na odległość za pomocą elektryczności. — Trzęsienie oko.—Cwiczenia. — Przykłady. — Duch, ciało astralne i fizyczne. — Zbiór faktów. — Sprawa inżyniera Głewicza, doświadczanie z dziedziną magii, wykonane przez Czyżńskiego. — Zakonczzenie.

1087 Cena rb. 1.25 kop.

Żądać we wszystkich większych księgarniach.

Skład główny u Leona Idzikowskiego

W KRAKOWIE W WARSZAWIE

Kraczyński Nr. 11. Marszałkowska № 118.

FOLWARK

do sprzedania. Włók 10 z morgami czarnoziem przepuszczalny od skiby do skiby, przy cukrowni, kolejka przechodzi na granicy pól, wprost z pola buraki zabiera. Bez serwitutów, zdany na parcelacye. Blizsza wlad. u I. Zaborowskiego, Wólczajska 41. m. 20, tel. 15-72, do 9 rano i od 8 wiecz. 980

„OAZA”
róg Główniej i Piotrkowskiej,
Tylko 3 dni.

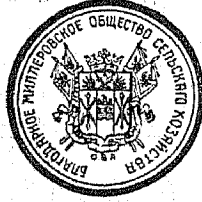
Tylko 3 dni do poniedziałku włącznie wielki sensacyjny program!
Dramat w 4-ch częściach z udziałem słynnej art stki **BETTI NANSEN**
Serce z żalu Jej pękło

oraz bardzo wesoła komedia „**Głuptasiński baletnicą z musu**“ i wiele innych nowości.

ZAWIADOMIENIE: Nabyliśmy wszechświatowy obraz: „**Klucze szczęścia**“, dramat w 14 częściach, podług powieści Wierbickiej, który od soboty 28 marca demonstrowany będzie tylko w naszym teatrze. **Prosimy nie zapominać!**

Nagrodzony wielkim złotym medalem w r. 1911
Magazyn obuwia
Marcina Środy
GÓRNY RYNEK 4. ■ GÓRNY RYNEK 4.

Poleca Sz. Klienteli po cenach przystępnych obuwie od najskromniejszego do najwykwintniejszego w różnych fasonach, własnego wyrobu, jak również mechanicznej firmy „Warszawianka”. 1131

Założona w 1885 roku.

Mechaniczna Fabryka wyrobów drzewnych i Stolarska **AUGUST ZILKE,**

Lódź, Jaliasza № 36, telefon 8-55

poleca:

różne swoje budowlane i meblowo-stolarskie roboty. Urządzenia biurowe i sklepowe, posadzki i podłogi sztabowe. Fornieri, skrzynki pocztowe, deszczulki do nawijania i opakowywania towarów, wióry i t. p. Stale posiada na składzie poręcze, listwy do obijania podłóg, kieliszki i listwy kieloiwane z różnych gatunków drzewa i różnych profilów. Dytki z różnego drzewa i różnej grubości; lopaty piekarskie. Stołki do kart. Stołki do herbaty, kopolowania, do maszyn do pisania. Drabiny malarskie. Skrzynie do futer. Specjalność: Jadalnie i urządzenia mieszkań. Przyjmują się roboty na maszyny do obróbki drzewa. 629

Wrocław
5 minut od dworca głównego

Ul. Albrechta 17
Róg Bischof-Str.

Hotel

Tel. 777

de Rome

Spokojnie położone w centrum miasta!

Niedaleko głównej poczty.

Mówią po polsku.

Wyborna kuchnia! Doskonale oryginalne Piłżeński!

Pierwszorządno urządzony. Pokoje od 2 do 4 marek.

Skład win

1839

M. D. OKOJEW

Dzielna № 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie,

ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, za-
twierdzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, za-
stawane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy ch-
robach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierd-
zi świadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., ja-
c również w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czer-
wonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowa-
ne. Wino żołądkowe № 7 w żadnych innych składach nie ma
jak tylko w składzie win M. D. OKOJEW, Dzielna № 11.
OLIWA do lampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

Firma egzystuje od 1901 r.

Zakład Malarski
Jana Janowskiego

Lódź, ul. Mikołajewska № 91

Wykonywa wszelkie roboty malarskie, lakierowanie mebli, szyldy
ozdobne, szklane oraz roboty pokojowe. 1059

Dr. Zygmunt Ługowski

Konstantynowska 31.

Choroby kobiece i akuszeria.
Przyjmuje do 9 rano i od 2 — 5
po południu. 271

Przejazd № 8.

(starszy) Telef. 17-14

Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8,
front, I-e piętro.
Przyjmuje od 9^{1/2} — 12 i od 6 — 8 w

Dr. H. RUEGER

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne. Od godz
4—6 po pol. 2335

Dr. Wacław Bernard

choroby weneryczne dróg mo-
czowych i skóry. Spacerowa
40 przy Andrzeja (9—1 i 5—8)

Dr. med. P. LANGBAR

były asystent kliniki berlińskiej

Zawadzka 10. Telef. 33-88.

Specjalista chorób wenerycz-
nych, przyjmuje od 8 — 11 i od
5 — 8 wiecz. Dla pań od 4 — 5,
osobną poczekalnią. Leczenie
rzeżączki i syphilisu najnowszymi
środkami. Szybkie i skuteczne
leczenie chronicznych stanów.

Dr. med. W. KOTZIN

powrócił.

UL. PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc,
Przyjmuje od godz. 10—11 rano
i od 4—6 po pol. 2597

№ telefonu 21—19.

Skład drzewa

p. f.

ADOLF WAGNER i S-ka, Lódź, ul. Rokicińska 47.

POSIADAJĄC:

TARTAK PAROWY,

HEBLARNIĘ,

STOLARNIĘ MECHANICZNA,

FABRYKĘ POSADZEK,

FABRYKĘ FURNIERÓW,

FABRYKĘ SKRZYŃ.

POLECA:

Drzewo budulcowe i stolarskie wszelkiego rodzaju i wymiaru. Roboty bu-
dowlane i meblowo-stolarskie. Urządzenia biurowe i sklepowe. Podłogi
sztabowe i posadzki od najskromniejszych do najwykwintniejszych. Fornieri
rozmałych grubości i gatunków. Skrzynie towarowe i pocztowe z furnie-
rów i desek. Deseczki i ramki do nawijania i pakowania towarów.

Ma zawsze na składzie:

Poręcze, listwy do obijania podłóg, kieliszki (gzymśy) i listwy kieloiwane
z różnych gatunków drzewa i różnych profilów, dytki z różnego drzewa
i różnej grubości.

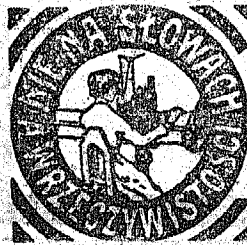
Trocinny w dowolnych ilościach.

Ceny umiarkowane.

1009

Wykonanie sumienne.

Telefon № 476 i 29-81.

Gwarantujemy zarobku 50 rb. miesięcznie.
Osoby zasług. na zaufanie znajdują na
cały rok przez nas zagwar. zarobek
pracując u siebie w domu. Fachowe
wykasz. zbyteczne. Robotę zrobioną
nabywamy. Prospekt na żąd. po otrzy-
maniu 7 k. marki Tow. masz. do trykot.
Thomas H. Whitlock-Kunau i S-ka, Pe-
tersburg, Newski 40/42. 614. 217

**Zarząd VII-go Łódzkiego Towarzystwa
Pożyczkowo-Oszczędnościowego**

ma zaszczyt podać do wiadomości pp. członków, że roczne

Ogólne Zebranie

odbędzie się w środę, d. 25 marca r. b., o godzinie 2-jej
po południu w domu Stowarzyszenia robotników chrze-
ścijańskich przy ulicy Przejazd Nr. 34.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Wybór prezyaum;
- 2) Odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania za rok 1913-ty i podział zysków.
- 3) Zatwierdzenie budżetu na rok 1914;
- 4) Wybór jednego członka Rady i Zarządu (wychodzi z Rady ks. Jan Albrecht, z Zarządu p. Feliks Pawlikiewicz;
- 5) Wybór 3-ch członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Zmiana §§ 64 i 71 ustawy Towarzystwa.
- 7) Powiększenie udziałów i pożyczek;
- 8) Wniosek Rady, Zarządu i pp. członków. 1133

Wielka oszczędność!!!
BRYKIETY „ILSE”

z węgla brunatnego
poleca „Union” Tow. Węgla w Berlinie.

UWAGA: nie porównywać z drugo-
rzędnymi brykietami brunatnymi i z brykietami czarnymi z mialu
węgl. O składach detalicznych, posiadających brykiety „ilse”
informuje reprezentacja na Łódź.

Józef Zaborowski, Lódź, Wólczajska 41
Telef. 15-72. 827. Telef. 15-72.

Pierwsza Chrześcijańska Spółka

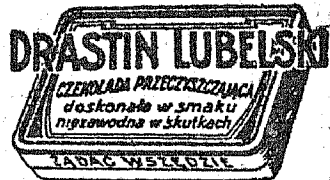
pod firmą **Stelmaszczyk i Wojciechowski**
Lódź, Główna № 32

kupuje, sprzedaje i zamienia używaną garderobę męską, jak rów-
nież przyjmuje zamówienia na nową. Ceny konkurencyjne
Główna 32. 760. Główna 32

Tydzień na Fartuszki

OSTATNIE NOWOŚCI
FARTUSZKÓW DAWSKICH
i dzieciennych
po cenach bardzo niskich.

A. Spodenkiewicz, Konstantynowska 26.

C. FREY,
iotrkowska 189
poleca na nadchodzące święta wielki wybór najnowszych **KRAWATÓW** 1077
BIELIZNY
REKAWICZEK
LASEK
i wszelką galanterię
po cenach możliwie niskich.
Krawaty z ustępstwem 20%.

Wielki wybór koszul dzien-
nych, kolorowych i białych
PARASOLE.

REKAWICZKI
skórkowe i trykotowe.
Koronki i hafty.
Guziki krajowe ręcznej
roboty.

Wstążki na wagę.
poleca

KAZIMIERA
Jarocińska
121 PIOTRKOWSKA 121

Ważne dla Pań!

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości Szanownych Klientek, iż napływ co-
raz liczniejszych zamówień z Łodzi i okolicy skłonił nas do założenia w Łodzi przy ulicy

PIOTRKOW KIEJ Nr. 90

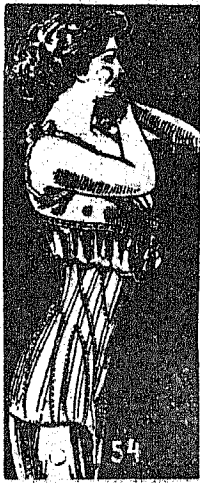
Filii Warszawskiej Fabryki Gorsetów i Patentowanych Antigorsetów „Hygiena“

Fabryka nasza, egzystująca od roku 1894, wielokrotnie nagradzana była na wysta-
wach medalami złotymi i srebrnymi i zaszczycona licznymi dowodami uznania. Wyroby nasze
odznaczają się trwałością materiałów, wykwintnym krojem oraz dokładnem wykończeniem.

Tysiące listów dziękczynnych, jakie otrzymujemy stale od Klientek naszych, świadczą
najwymowniej, iż potrafimy zadowolić najwybredniejsze wymagania.

Nasz magazyn łódzki zaopatrzony został w wielki wybór najświeższych fasonów gorse-
tów, wzorowanych na najnowszych paryskich i brukselskich modelach; także w patentowane an-
tigorsety, pasy brzuszne i higieniczne, napiersniki i t. p. Ceny fabryczne stałe.

Wszelkie zamówienia, udzielane naszej filii łódzkiej, wykony-
wane zostają w fabryce naszej w Warszawie w przeciągu 24 godzin.

Nie dajcie się oszukać!!!
Palmę pierwszeństwa zdobyły znane powszechnie angielskie
patentowane
Gumki do **„DERMATINE“**
obcasów **„PSA I KOTA“**
z marką ochronną, przedstawiającą głowy
„PSA I KOTA“
albowiem uznane zostały
ZA NAJLEPSZE I NAJPRAKTYCZNIJSZE
UWAGA! Z powodu pojawienia się lichych fasyfikatów
rażąco podobnych do gumek „Dermatine“, należy przy
kupnie zwracać na znajdującą się na odwrotnej stronie gumki markę ochronną: głowy:
„PSA I KOTA“.
Wylączny przedstawiciel

P. RAJNER, Warszawa, Służewska № 4. Tel. 87-51

Sprzedaz hurtowa w Łodzi: Ch. Mendrowski, ul. Podrzeczna № 15, w Warsza-
wie F. R. Kotowicz, ul. Kopernika № 28. Telefon 191-71.

Uważajcie na markę ochronną: głowy „PSA I KOTA“.

ZARZĄD

VI-go Łódzkiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego
(ul. Przejazd № 14)

podaje do wiadomości pp. Członków, że Ogólne Zebranie Pełnomocników Towarzystwa
odbędzie się w dniu 16/29 marca 1914 r. o godzinie 3-iej po południu w lokalu Stowa-
rzyszenia Pracujących w Przemysle i Handlu przy ul. **Wólczańskiej № 23** (3-cie piętro).

W zebraniu tem pp. Członkowie mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym.
W razie nieprzybycia dostatecznej ilości Pełnomocników, wymaganej par. 26 praw-
deł, zatwierdzonych przez Komitet do spraw drobnego kredytu, Zebranie w drugim ter-
minie odbędzie się bez względu na liczbę obecnych tegoż dnia o godzinie 4-iej po południu
w tymże lokalu.

Dyplom Akademii Naukowo-Kosmetycznej w Paryżu

Gabinet Leczniczo-Kosmetyczny

Usuwanie brodawek, wągrów, poprawa kształtów, piegów
e. t. c. Wszelkie zabiegi upiększające aparatami elektrycz-
nymi najnowszego systemu. Specjalność, regeneracja trwała
i rekoloryzacja siwych włosów bez użycia farby.

Doktorowa Frydowa Cegielińska № 4, Tel. 8-42.

Tel. 8-42. od 11 do 2 i od 4 do 7-iej. **TYLKO DLA PAŃ.** Tel. 8-42. 4163

Polecam na sezon wiosenny

Zakład Krawiecki
Damski i Męski

W. ŁAPIENISA
Widzewska 130.

Przyjmuje roboty w cenie:
Marynarkowy garnitur od 12 rb. Panta
wiosennego od 18 rb. Sak palta od
12 rb. Robota spódnicy lub kam. po 3 rb.
Robota kostiumu od 12 rb. Panta angielskiego
10 rb. Robota sukni od 4 rb. Rob-
oty artystyczne.

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny“

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem
w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego
i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania.
Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża
pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Po zło-
żeniu egzaminu w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe lub
świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod oso-
bistym kierunkiem właścicielki.

Na miejscu duży wybór manekinów.

ŚWIERKI i SOSNY

w kilku odmianach od 3 do 10 lat (z dobrem balonem) są do
sprzedania. Dom. Gospodarz, pod Rudą. — Zwiedzić można w każ-
dym czasie.

**LEOZNICA „Górna“ lekarzy specjalistów dla przy-
chodzących chorych. Górny Rynek, Sieradzka 1.**

Dr. Fried, choroby wewnętrzne i dziecięce od 12-1; dr. Trachtenberg,
choroby weneryczne i skórne 12-1 pół — 1 i pół. wiecz. 5 i pół — 5 i pół
dr. Stankowski, choroby gardła, nosa i uszu 5-6 wiecz.; dr. Kerschner,
choroby dziecięce i wewnętrzne 4-7 i pół w.; dr. Fokszanski, chirurg
8 i pół-9 i pół w.; dr. Goldstein-Polak, choroby oczu 7-8.
Analizy, szczepienie ospy, badanie mamek. Porada 50 kop.

Skład wędlin
J. KIJAKA

Widzewska nr. 127, tel. 27-02.
Filia: Piotrkowska 71, tel. 30-17.

Przy filii salon dla śniadań i kolacji.

UWAGA: Prócz tych sklepów żadnych innych nie posiadamy.

Lecznica dla przychodzących chorych

ul. Piotrkowska № 17 (dom przechodni) ul. Zachodnia № 52. Tel 35-58.

Lekarze ordynujący	Specjalność	Dnie przyjęcia w lecznicy	Godziny
Dr. Altenberger O.	ch. gardła, nosa i uszu	poniedziałek, środa, sobota wtorek, czwartek, piątek	9-10 8-4
Dr. Artyfikiewicz G.	ch. kobiece i akuszerya	codziennie prócz wtorku i piątku poniedziałek, środa, piątek	2-3 1-2
Dr. Bernard W.	ch. weneryczne i moczopię.	wtorek, czwartek, sobota piątek	7 ¹ / ₂ -8 ¹ / ₂ w. 2-3
Dr. Brabander T.	ch. kobiece i akuszerya	wtorek i piątek poniedziałek, środa, piątek	12-1 7-8
Dr. Brzozowski K.	ch. kobiece i akuszerya	wtorek i piątek wtorek, czwartek, piątek	2-3 10-11
Dr. Czaplinski B.	ch. gardła, nosa i uszu	poniedziałek, środa, sobota wtorek, czwartek, sobota	8-4 1-2
Dr. Dutkiewicz W.	ch. weneryczne i skórne	poniedziałek, środa, piątek w niedziele i święta	7 ¹ / ₂ -8 ¹ / ₂ w. 9-10 r.
Dr. Dunn-Wasowicz	ch. dzieci	poniedziałek, czwartek, sobota	8-4
Dr. Garliński W.	ch. oczu	codziennie prócz niedziel	9-10
Dr. Gloger R.	ch. kobiece i akuszerya	wtorek, czwartek, sobota	7-8 w
Dr. Goldberg H.	chirurgia	poniedziałek, środa, czwartek, sobota poni. działek	4-5 8-9
Dr. Goldenberg A.	ch. kobiece i akuszerya	codziennie	1-2
Dr. Gromski	ch. dzieci	codziennie	12-1
Dr. Gundlach	ch. wewnętrzne i dzieci	czwartek, piątek	6-7
Dr. Jasiński E.	chirurgia i kobiece	środa i sobota	10-11
Dr. Jokił J.	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, środa, piątek niedziela	7-8 10-11
Dr. Lawinson St.	ch. wewnętrzne	wtorek i czwartek poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek środa i sobota	7-8 1-2 5-6
Dr. Lipiński Kłm.	ch. dzieci i wewnętrzne	codziennie prócz niedziel	10-11
Dr. Libszowski E.	ch. wewnętrzne i dzieci	środa i sobota	1-2
Dr. Łuczycycki B.	ch. nerwowe	codziennie	11-12
Dr. Ługowski Z.	ch. kobiece i akuszerya	poniedziałek i czwartek	6-7
Dr. Marks M.	ch. kobiece i chirurgia	codziennie prócz niedziel	3-4
Dr. Michalski J.	ch. oczu	poniedziałek, czwartek, sobota	12-1
Dr. Michalski Ł.	ch. kobiece i akuszerya	wtorek i piątek poniedziałek	4-5 10-11
Dr. Mittelstaedt E.	ch. wewnętrzne i nerwowe	codziennie prócz niedziel niedziela	2-3 8-4
Dr. Olszewski L.	ch. wewn., żołądka i kiszek	środa sobota	6-7 7-8
Dr. Osiecki T.	ch. płuc i serca	codziennie	11-12
Dr. Rosiewicz J.	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, wtorek, sobota	6-7
Dr. Rueger H.	ch. wewnętrzne i dzieci	codziennie prócz niedziel	9-10
Dr. Sadkowski H.	ch. wewn., żołądka i kiszek	wtorek, czwartek, sobota, niedziela poniedziałek, środa, piątek	12-1 8 ¹ / ₂ -9 ¹ / ₂ w.
Dr. Skusiewicz F.	ch. weneryczne i skórne	poniedziałek, środa, piątek, niedziela wtorek, czwartek, sobota	10-11 8 ¹ / ₂ -9 ¹ / ₂ w.
Dr. Sonnenberg E.	ch. weneryczne i skórne	wtorek i czwartek	9-10
Dr. Tomaszewski A.	chirurgia i ortopedia.	piątek	6-8
Dr. Watten I.	chirurgia		

Analizy, szczepienie ospy, badanie mamek
Cena za poradę 50 kop.

ZAZYWAJCIE BEZWARUNKOWO

TRISAN. D^o HOMMELA

PRZY CHOROBYCH PIERSIOWYCH I GARDLANYCH
 WOGOLE PRZY KASZLU, CHRYPCY, INFLUENZY,
 KOKLUSZU, KATARZE PŁUC I OSKRZELI.
 NAJCHLUBNIEJ ZALECANE PRZEZ LEKARZY! BARDOZO PRZYJEMNY SMAK!
 SPRZEDAŻ WE WSZYSTKICH APTEKACH I SKŁADACH APTECZNYCH. ŻĄDĄC PONIEWAŻ NAZWISKO
 LITERATURĘ WYSYŁAMY BEZPŁATNIE. S-Pb ul. ŚMOLĘNSKA, 33.

DO SPRZEDANIA ZARAZ

nowe, (2 miesiące tylko używane)

Maszyna parowa leżąca „Compound“ 450 konna.
Maszyna parowa stojąca 30 konna.
 Przewody, transmisja, pompy etc.
Dwa kotły parowe syst. „Garbe“: 1) 150 metr. pow. ogrz. 14 atm. z przegrzewaczem i 2) 120 metr. p. og. z przewodami, 2a pompami Worthington, ekonomiczysiem, pasami, linami, wodociągami etc.
Dynamo 100 K. W. 2x120 Volt.
Dynamo 30 K. W. 2x120 Volt. 1121
 Tablica rozdzielona.
 Motory elektr. po 1, 1,5 i 4,3 konne.
Kompl. inst. chłodni: 3 kompresory do amoniaku 350.000 fryg. na godzinę; kondensator z rur dług. 2650 metr.; 2 refrzyzeratory z rezerwoarami i węzownicami, przewody rurowe, 3 pompy; 2 chłodniki; 14.000 metr rur 45/38 m. m.

Wiadomość w biurze techn. AWENARIUS i S-ka w Warszawie, Jerozolimka 72c. — Tel. 18-02.

W. Górski, szewc. — Mikołajewska Nr. 32.
 Poleca Sz. Klienteli na nadchodzący sezon **OBUWIE OSTATNIEJ MODY.** — Ceny przystępne.

W Fabrycznym Magazynie Porcelany

„ĆMIEŁÓW“

Łódź, Piotrkowska 31, telef. 11-80

odbywa się

WYPRZEDAŻ

towarów wysortowanych po cenach b. niskich

Porcelana. Szkło.
Majolika. Terrakota.

1053

Podozas wyprzedaży Magazyn od godz. 1-oj do 3-oj zamknięty.
 W niedzielę, dnia 29-go b. m. i 5-go Kwietnia Magazyn otwarty od godz. 2.

Egzystuje z roku 1824.

Mechaniczna fabryka Tkanin Metalowych
Józef Hesse, Łódź, Zawadzka 41, telefonu 28-19
 wyrabia: siatki i tkaniny żelazne, stalowe, mosiężne, miedziane i fosforbronzowe; dla młynów, wszelkich fabryk, dla studzien artezyjskich, na okna ochronne od much i na ogrodzenia. 1127

Najtańsze źródło zakupu
 mydeł, perfum oraz wszelkich kosmetyków i masel do podłóg w hurtowym i detaliczn. skł. dzie
„M A R K U S A“, Piotrkowska nr. 116. Telefon 21-79. 827

ADAM GALUSIŃSKI

Nawrot № 8.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klientele, że na **SEZON WIOSENNY** zaopatrzyłem swój magazyn w **NAJNOWSZE FASONY**.

Kap lusze sztywne i miękie
 944 w różnych kolorach, w dużym wyborze i kapelusze dziecięce. — Czapki szkolne i sportowe.

Najlepsze krajowe i zagraniczne piwa
 Towarzystwa Akcyjn. Browarów Parowych
„HABERBUSCH & SCHIELE“
 Warszawa

Pilzeńskie
 Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.60 kop.
 „ 10 „ „ 3.20 „

KULMBACHSKIE
 Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.70 kop.
 „ 10 „ „ 3.40 „

Pierwszego Akcyjnego Browaru „Zdrój Cesarski“ w Pilźnie (Czechy)
Oryginalne Pilzeńskie Jeden 5-litrowy syfon rb. 4.50 „ 10 „ „ 9.-

Pierwszego Akcyjnego T-wa w Kulmbach (Bawaryja)
Oryginalne Kulmbachskie Jeden 5-litrowy syfon rb. 4.50 „ 10 „ „ 9.-
 z dostawą do prywatnych domów bez zastawu.
 Reprezentant na Łódź i okolice **Edward Lorentz.**
 Przejazd № 75. Tel 14-33. 4275